

KURIER MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK INFORMACYJNY, UKAZUJE SIĘ W POWIATACH OŚWIĘCIMSKIM I WADOWICKIM
Numer 8/2023 (70) Sierpień 2023 Nakład: 10 000 egz. ISSN 2544-5847

GAZETA BEZPŁATNA
WEŹ I PRZECZYTAJ

Wywiad: Iwona Gibas strona 5
Ambasador Małopolski Zachodniej

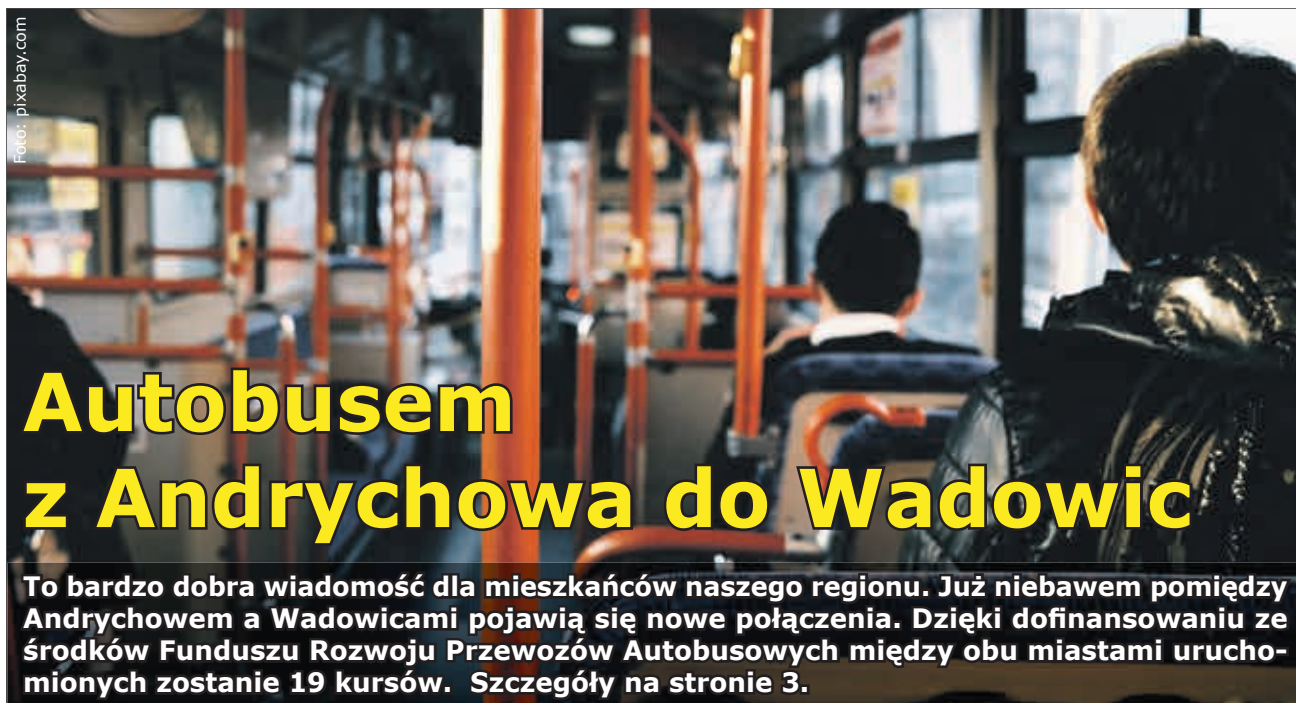

Ruiny zamku do renowacji

Pięć lat starań przyniosło wreszcie skutek. Gmina Lanckorona otrzymała dofinansowanie na rewitalizację ruin zamku na Górze Lanckorońskiej. Prace już się rozpoczęły i potrwać do końca roku. Oznacza to, że teren został zamknięty dla odwiedzających. Szczegóły na stronie 3.

Powiat oświęcimski strona 7
Nowy rozdział Muzeum Pamięci

Autobusem z Andrychowa do Wadowic

To bardzo dobra wiadomość dla mieszkańców naszego regionu. Już niebawem pomiędzy Andrychowem a Wadowicami pojawią się nowe połączenia. Dzięki dofinansowaniu ze środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych między obu miastami uruchomionych zostanie 19 kursów. Szczegóły na stronie 3.

Kęty strona 9
Duża dotacja na nowe mieszkania

Zator strona 10
Wakacyjny pociąg RMF FM

Reklama

Smakuj Lato 23

**SALON FIRMOWY:
GALERIA NIWA
TEL.: 797 727 896**

Trasy rowerowe połączą jeziora

Kolejna dobra wiadomość dla miłośników turystyki rowerowej w naszym regionie. Rozpoczęto prace nad wytyczeniem trasy łączącej jeziora Mucharskie i Dobczyckie.

25 lipca w Zakrzowie w siedzibie Lokalnej Grupy Działania „Gościnię 4 Żywiołów” podpisano umowę pomiędzy Województwem Małopolskim, LGD „Między Daliną i Gościbią” oraz LGD „Gościnię 4 Żywiołów” na realizację projektu współpracy pt. Szlaki turystyczne szansą rozwoju obszarów wiejskich LGD „Gościnię 4 Żywiołów” oraz LGD „Między Daliną i Gościbią”. W ramach realizacji projektu dzięki po-

zyskanym środkom będą wytyczone trasy rowerowe, które połączą Jezioro Mucharskie i Jezioro Dobczyckie, powstaną wiaty rowerowe z fotowoltaiką, będą przeprowadzone szkolenia z zakresu tworzenia i wdrażania Ekomuzeum. Całość scali aplikacja na smartfony. Na zakończenie projektu będzie zorganizowany rajd rowerowy.

Wartość projektu wynosi 966 808,00 zł.

Chelmek

Zmiany nad stawami

Dobiegają końca prace nad zagospodarowaniem terenów wokół stawów w Chelmku. Jeszcze w tym roku mieszkańcy zyskają tutaj nowe miejsca do rekreacji i wypoczynku.

Trwające od 2021 roku prace mają na celu zagospodarowanie terenu kompleksu „Stawy” w Chelmku. Powstaną tutaj ścieżki piesze i rowerowe, teren zostanie oświetlony.

Kompleks ten powiązany był z zagładą więźniów KL Auschwitz podczas II wojny światowej, dlatego prace uwzględniają zachowanie oraz podtrzymanie pamięci o miejscach zagłady, związanych z okresem holokaustu. Inwestycja realizowana jest przez Gminę Chelmek

przy udziale finansowym środków pochodzących Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego – etap VI 2021–2025. Zadanie jest jednym z trzech projektów realizowanych w ramach tego programu w gminie Chelmek.

Wartość prac to prawie 6 milionów złotych, z czego około 3,5 miliona pochodzi ze środków Programu Oświęcimskiego, zaś pozostała kwota to wkład gminy Chelmek.

Nowi sołtysi w Zagórniku i Roczynach

6 sierpnia odbyły się wybory sołtysów i rad sołeckich w gminie Andrychów. Do zmian na stanowiskach gospodarza wsi doszło w Zagórniku i Roczynach.

Powszechne wybory odbyły się w ośmiu sołectwach gminy Andrychów. Zmiany nastąpiły w dwóch. W Zagórniku nowym sołtysem została Bożena Jadwiga Drabczyk, która pokonała dotychczasowego gospodarza wsi - Tomasza Fijołka. Zwycięzcy otrzymała 233 głosy, zaś ustępujący sołtys – 191.

Drugim sołectwem z nowym sołtysem są Roczyny. Stanowisko to objęła Izabela Górka-Kociuba, która w wyborach uzyskała 421

głosów. Dotychczasowy sołtys, Władysław Żydek otrzymał 153 głosy. W pozostałych sołectwach wybory wygrali dotychczasowi sołtysi: Stanisław Prus (Brzezinka), Grażyna Stuglik-Nizio (Inwałd), Zofia Moskwik (Rzyki), Aleksander Oboza (Sułkowiec Bołęcina) Józefa Kapela (Sułkowiec Łęg) i Adam Kowalczyk (Targanice).

We wszystkich wioskach wybrano także nowych członków rad sołeckich.

Oświęcim

Pamięć o Zagładzie Romów i Sinti

W 79 rocznicę likwidacji Zigeunerlager odbyły się uroczystości upamiętniające ofiary Niemieckiego Nazi-stowskiego Obozu Koncentracyjnego KL Auschwitz. 2 sierpnia, Dzień Pamięci o Zagładzie Romów i Sinti kwiaty złożono pod pomnikiem zagłady Romów i Sinti.

- Istotą romskiej tożsamości jest pamięć, język i kultura. To dzięki nim wzbogacamy kulturę społeczeństw większościowych, wśród których żyjemy. I sami

mowie i Sinti, cieszymy się naszą wyrazistą tożsamością. Ale nie przestajemy być przez to obywatelami państwa, które jest naszą ojczyzną. Dzielimy prawa

Od zimy 1943 do lata 1944 w tzw. rodzinnym obozie cygańskim w Birkenau zarejestrowano blisko 23 tys. Romów z ponad dziesięciu krajów Europy. W nocy

Gubernatorstwa, gdzie umieszczani byli w gettach żydowskich i obozach dla Żydów (w getcie łódzkim osadzono ponad 5 tys. Romów niemieckich). Większość z nich w krótkim czasie wymordowano w centrum zagłady Kulmhof (Chełmno nad Nerem).

Ostatecznie, 16 grudnia 1942 roku Heinrich Himmler nakazał deportację pozostałych Romów do obozu koncentracyjnego. Miejszem deportacji miał być obóz Auschwitz. W wyniku tej decyzji, w Auschwitz-Birkenau, na odcinku BIIe, utworzono rodzinny obóz cygański nazwany Zigeunerlager (obóz cygański), który istniał przez 17 miesięcy.

Szacuje się, że w obozie uwięziono około 23 tys. Romów - mężczyzn, kobiet i dzieci. Około 21 tys. zostało zarejestrowanych w obozie (w tym także dzieci, które przyszły tutaj na świat; ich liczbę szacuje się na ponad 370). Grupa około 1700 polskich Romów została zamordowana w komórce gazowej zaraz po przywiezieniu do obozu, bez uwzględnienia w ewidencji obozowej źródło: Muzeum Auschwitz

również chłonimy kulturę otaczającego nas świata. Nie ma bowiem sprzeczności między nowoczesnym byciem Romem, Sinti i obywatelem jednego z krajów, w którym przed pokoleniami znaleźliśmy swój dom - powiedział podczas uroczystości Roman Kwiatkowski, Prezes Stowarzyszenia Romów w Polsce. - My, Ro-

i obowiązki ze wszystkimi rodakami, nie szukamy przywilejów lub specjalności między innymi w żadnej dziedzinie, która nie jest związana z naszymi tradycjami, kulturą i językiem. Poza tym polityka społeczna, zdrowotna i edukacyjna państwa dotyczy nas w takim samym stopniu, co całe społeczeństwo.

z 1 na 2 sierpnia 1944 roku Niemcy zlikwidowali obóz, mordując trzy tysiące pozostałych w nim jeszcze przy życiu Romów.

Wkrótce po wybuchu II wojny światowej postanowiono pozbyć się Romów z terenu Rzeszy. Zarządzuje ich sukcesywne przesiedlanie do Generalnego

Wadowice bardziej smart

Ma ulicach Wadowic pojawiły się tablice, które będą informowały o odjazdach gminnych busów. Elektroniczne tablice pojawią się też na 3 miejskich parkingach i drogach wjazdowych do miasta. Będą informowały o ilości wolnych miejsc. Wszystko po to, aby ułatwić życie mieszkańcom i przyjeżdżającym do miasta. Systemy mają działać za kilka tygodni.

Tablice zainstalowane na przystankach będą informować o kierunku i godzinach odjazdu wadowickich

busów, które kursują na sześciu liniach na terenie naszej gminy. Takie informatory pojawią się na 22 przystankach w Wadowicach. W naszym regionie podobne tablice działają już w Andrychowie i Oświęcimiu.

To jednak nie wszystko. Na trzech wadowickich parkingach: przy Starej Rzeźni (ul. Sienkiewicza), dworcu kolejowym i dworcu autobusowym zainstalowane zostaną tablice, na których podawana będzie na bieżąco liczba wolnych miejsc parkingowych. Takie same tablice instalowane są na trzech drogach wlotowych do Wadowic od strony Choczni, Tomic i Kleczy.

Aby system mógł działać, przy każdym wjeździe na wspomniane parkingi zainstalowane zostały specjalne czujniki, które będą zliczać samochody wjeżdżające i wyjeżdżające z parkingów.

- Dzięki temu kierowcy wjeżdżający do Wadowic będą mogli od razu dowiedzieć się, czy na którymś z placów są jakieś wolne miejsca - cieszy się burmistrz Wadowic Bartosz Kaliński.

Cały system będzie obsługiwał łącznie 28 tablic - 22 przystankowe oraz 6 parkingowych. Uruchomienie systemu planowane jest za kilka tygodni.

KURIER
MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Kurier Małopolski Zachodniej – Miesięcznik Informacyjny

ISSN 2544-5847

Wydawca: IDS Jarosław Zięba, 32-650 Kęty, ul. Adama Asnyka 4, Redaktor naczelny: Jarosław Zięba

Redaguje: zespół, kontakt z redakcją: tel. 606 767 669, e-mail: redakcja@KurierMZ.pl

Reklama: tel. 606 767 669, e-mail: marketing@KurierMZ.pl

Strona internetowa: www.KurierMalopolskiZachodniej.pl, facebook: facebook.com/KurierMZ

Druk: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu

Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń.

Autobusem z Andrychowa do Wadowic

To bardzo dobra wiadomość dla mieszkańców naszego regionu. Już niebawem pomiędzy Andrychowem a Wadowicami pojawią się nowe połączenia. Dzięki dofinansowaniu ze środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych między obu miastami uruchomionych zostanie 19 kursów.

O zewnętrzne środki na dofinansowanie połączeń od dłuższego czasu zabiegały samorzady obu miast. O otrzymaniu dofinansowania w wysokości ponad 200 tysięcy złotych poinformował na początku sierpnia burmistrz Andrychowa Tomasz Żak. W dni robocze planowane jest aż 19 kursów, w soboty będzie ich nieco mniej, a w niedzielę autobus nie będzie kursował. Burmistrz Żak zapowiada, że będą one obsługiwane przez duże miejskie autobusy, aby były alternatywą dla prywatnych

busów, które nie cieszą się dobrą opinią.

Burmistrz Żak chce, aby pierwsze autobusy wyje-

Niebawem uruchomiona zostanie też linia Wadowice - Radocza - Wadowice. Dofinansowanie na jej uruchomienie, także z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych, otrzymał Powiat Wadowicki. Na nowej linii o długości blisko 18 km planowane jest osiem kursów dziennie od poniedziałku do piątku (oprócz świąt). Trasa będzie przebiegała m.in. przez przysiółek Radocza Derpowizna w kierunku Radocza Park Hotel a następnie w stronę szkoły podstawowej w Radoczycy.

Przygotowania do uruchomienia kursów już trwają.

chały na trasę wraz z początkiem roku szkolnego.

Lanckorona

Ruiny zamku do renowacji

Pięć lat starań przyniosło wreszcie skutek. Gmina Lanckorona otrzymała dofinansowanie na rewitalizację ruin zamku na Górze Lanckorońskiej. Prace już się rozpoczęły i potrwać do końca roku. Oznacza to, że teren został zamknięty dla odwiedzających.

Ruiny zamku w Lanckoronie to jedno z najciekawszych miejsc w naszym regionie. Niestety, zabytek niszczy się, a gminy Lanckorona nie

było z własnych środków stać na renowację obiektu. Teraz, za sprawą dotacji otrzymanych z rezerwy celowej budżetu państwa

(prawie 6,4 mln zł) oraz budżetu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (1 mln zł), ruiny zostaną poddane rewitalizacji.

W ramach prac zamkowe mury zostaną odnowione i zabezpieczone przed dalszą destrukcją. Odnowiona zostanie fosa, odtworzony będzie też most zwodzony prowadzący do zamku. Prace mają zostać wykonane do końca roku.

Równocześnie z rewitalizacją na terenie ruin prowadzone będą prace archeologiczne. Jak mówi wójt Lanckorony Tadeusz Łopata, aż jedna czwarta tego terenu nie była inwentaryzowana pod względem

archeologicznym. Możliwe więc, że niebawem pojawią się nowe, ciekawe informacje na temat historii wzgórza i zamku.

Niestety, ze względu na prowadzone prace teren zamku został zamknięty dla turystów. – *Przepraszam za powstałe niedogodności w środku sezonu turystycznego* – mówi wójt Lanckorony Tadeusz Łopata. – *Przypominam również, że można spacerować alejkami wokół zamku. Zapewniam, że zamek po wykonaniu niezbędnych prac będzie dostępny dla ruchu turystycznego już w przyszłym sezonie* – dodaje wójt gminy.

Reklama

Wyberzemy posłów i senatora

Prezydent Andrzej Duda ogłosił, że wybory parlamentarne odbędą się 15 października. Choć do czasu, gdy pójdziemy do wyborczych urn jeszcze prawie 2 miesiące, my już teraz przypominamy najważniejsze informacje związane z wyborami w naszym regionie.

Powiaty oświęcimski i wadowicki są częścią okręgu numer 12, który obejmuje także powiaty suski, myślenicki i chrzanowski. Wybieranych jest tutaj 8 posłów (do roku 2005 tylko 7). W 2019 roku uprawnionych do głosowania było w całym okręgu 508 888 osób. Z prawa głosowania skorzystało 319 905 wyborców, co oznacza, że frekwencja wyniosła 62,86%. Więcej osób wzięło udział w wyborach w powiecie oświęcimskim (64,96%). Frekwencja w powiecie wadowickim wyniosła 61,78%. W skali całego kraju do urn poszło 61,74% uprawnionych.

Kiedy poznamy kandydatów?

Na razie nie wiadomo, jakie ugrupowania wystartują w październikowych wyborach. Komitety wyborcze mają czas na rejestrację do 28 sierpnia. Natomiast do 6 września zgłoszone muszą być listy wyborcze. Najpóźniej w tym dniu poznamy więc nazwiska wszystkich kandydatów.

Ważne dla wyborców

Przypominamy także ważne terminy dla wyborców. Od 1 września do 12 października każdy głosujący będzie mógł złożyć wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania w miejscu pobytu lub o zmianę miejsca głosowania.

Z kolei do 2 października należy zgłosić chęć gło-

wania korespondencyjnego przez wyborców niepełnosprawnych, w tym za pomocą nakładek na karty do głosowania sporządzonych w alfabecie Braille'a oraz przez wyborców, którzy najpóźniej w dniu głosowania kończą 60 lat.

Tak głosowaliśmy w roku 2019

Ostatnie wybory do Sejmu wygrało w naszym okręgu Prawo i Sprawiedliwość, które uzyskało aż 53,48% głosów. Dzięki tak dobremu wynikowi ugrupowanie to ma w obecnej kadencji aż 6 posłów z naszego okręgu. Są to: Rafał Bochenek, Marek Polak, Filip Kaczyński, Ewa Filipiak, Krzysztof Kozik i Władysław Kurowski. Drugie miejsce w wyborach sprzed czterech lat zajęła Koalicja Obywatelska, którą w Sejmie reprezentują Dorota Niedziela i Marek Sowa.

Pięćprocentowy próg wyborczy w 2019 roku przekroczyły jeszcze trzy ugrupowania: Sojusz Lewicy Demokratycznej (8,51%), Polskie Stronnictwo Ludowe (7,90%) oraz Konfederacja Wolność i Niepodległość (7,06%). Żadnemu z tych komitetów nie udało się uzyskać mandatu posła.

W wyborach do Senatu w 2019 zwyciężył na naszym terenie (okręg nr 30) Andrzej Polak z PiS, który pokonał Macieja Koźbiała z Koalicji Obywatelskiej uzyskując 57,90% głosów.

FOTOWOLTAIKA

DLA DOMU I FIRMY

» www.ekosun.pl »

» Krzysztof Ślebioda tel.: 666 33 43 44

ekosun

energia natury

Kleczka Dolna**Edukacyjna pasieka**

W Kleczy Dolnej 2 sierpnia uroczystie otworzona została pasieka ekologiczna. Powstała ona w ramach kampanii „Podziękuj pszczole” prowadzonej przez Fundację Apikultura.

Twórcy pasieki chcą pokazać – nie tylko dzieciom i odzież, ale także dorosłym – jak wiele produktów spożywczych zależy od

Z okazji inauguracji działania pasieki zorganizowany został specjalny piknik. Goście mogli spróbować smakołyków, oczywiście

pszczoły. Są one bowiem ważnym elementem ekosystemów, a od ich życia w dobrym zdrowiu zależy 70% produkcji żywności. W pasiece, wśród pól, blisko brzoźowego zagajnika, stanęło dwanaście białych uli, dzięki którym prowadzona będzie akcja edukacyjna. O pasiece, kampanii „Podziękuj pszczole” oraz misji Fundacji Apikultura i firmy Łyson opowiadali Barbara i Tomasz Łysonowie.

pszczelich, przygotowanych przez znanego z telewizyjnego programu „Pytanie na Śniadanie” Tomasza Królikowskiego.

W części artystycznej wystąpiła Klaudia Borczyk – laureatka odcinka „Szansa na Sukces” oraz uczestniczka The Voice of Poland. Wybór artystki nie był przypadkowy. Klaudia Borczyk jest m.in. autorką utworu „Bez Pszczół”, który w sposób metaforyczny mówi o miłości i... pszczołach.

Andrychów**Powstanie kolejne Branżowe Centrum Umiejętności**

W lipcu informowaliśmy, że przy kalwaryjskim Zespole Szkół im. Komisji Edukacji Narodowej ma powstać Branżowe Centrum Umiejętności w zakresie obuwnictwa. Tymczasem – i to jest już pewne – podobna placówka powstanie w Andrychowie, w zakresie spedycji.

Branżowe centra umiejętności mają być wiodącymi w poszczególnych branżach ośrodkami, które umożliwiają zarówno kształcenie młodzieży, jak i doksztalca-

nie dorosłych, dając dostęp do najnowocześniejszych w danej dziedzinie technologii. W każdej ze 120 dziedzin określonych na potrzeby konkursu powstanie jedno centrum w kraju. W przypadku spedycji zdecydowano, że centrum

takie powstanie w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Andrychowie. Powiat, który jest organem prowadzącym placówkę otrzyma na ten cel

na hala, w której będzie odbywać się część praktyczna szkoleń. Do placówki zostaną zakupione nowoczesne pomoce dydaktyczne, m.in. samochód dostawczy, wózki, kontenery, komputery i laptopy. Pozostałe wydatki to m.in. szkolenia, kursy, materiały dydaktyczne, opłaty certyfikacji i walidacji oraz promocja projektu – wylicza Anna Szewczyk, koordynatorka w Biurze Projektów Edukacyjnych wadowickiego Starostwa Powiatowego.

Zanim zostanie podpisana umowa o dofinansowanie projektu, samorząd powiatowy podpisał umowy partnerskie na realizację zadań określonych w koncepcji andrychowskiego BCU – jedną z Polską Izbą Gospodarczą Transportu Samochodowego i Spedycji w Warszawie, drugą z Wyższą Szkołą Logistyki w Poznaniu.

– W Polsce mamy 380 powiatów i miast na prawie powiatu, którym podlega szkolnictwo ponadpodstawowe. O utworzenie centrów u siebie walczyło wiele samorządów. Powiedzieć, że konkurencję mieliśmy sporą, to nic nie powiedzieć. Tym większa jest radość, że udało nam się skutecznie przeprowadzić dwa wnioski, a być może na tym nie koniec... – mówi Beata Smolec, wicestarosta wadowicki.

O co może chodzić? Sprawdziliśmy wyniki ostatniego naboru: na liście rezerwowej znalazł się trzeci wniosek Powiatu Wadowickiego, tym razem w zakresie logistyki.

nie dorosłych, dając dostęp do najnowocześniejszych w danej dziedzinie technologii. W każdej ze 120 dziedzin określonych na potrzeby konkursu powstanie jedno centrum w kraju. W przypadku spedycji zdecydowano, że centrum

12 milionów złotych. Wkład własny ma wynieść ok. 2,4 miliona złotych. Samo BCU znacznie działalność w styczniu 2025 roku, ale inwestycje z nim związane rozpoczną się już w tym roku. Na początku sierpnia władze powiatu zleciły fir-

dla przedsięwzięcia obejmującego przebudowę i rozbudowę budynku głównego szkoły oraz budynku warsztatów szkolnych na potrzeby Branżowego Centrum Umiejętności.

Co dokładnie powstanie w Andrychowie? – Przewidujemy połączenie szkoły z warsztatami szkolnymi, dobudowując ok. 1500 m². W nowym jednokondygnacyjnym budynku będzie mieścić się pięć dużych pracowni szkoleniowych: spedycji drogowej i telematyki, symulacji obsługi spedycyjnej, procesów spedycyjnych, spedycji intermodalnej, wirtualnej rzeczywistości oraz aula i zaplecze socjalne. Przy warsztatach szkolnych zostanie utworzo-

We wrześniu wybory do izb rolniczych

Krajowa Rada Izb Rolniczych zdecydowała, że 24 września 2023 roku odbędą się wybory do rad powiatowych izb rolniczych na kolejną 4-letnią kadencję, obejmującą lata 2023-2027.

Izby rolnicze to organy samorządu rolników. Działają na rzecz rolnictwa, wpływają na kształtowanie polityki rolnej i uczestniczą w jej realizacji. Każde województwo tworzy swoją własną izbę. Na szczeblu krajowym izby tworzą Krajową Radę

Izb Rolniczych, która reprezentuje samorząd rolniczy przed Sejmem, Senatem i organami administracji rządowej.

Członkami samorządu rolniczego są osoby fizyczne i prawne będące podatnikami podatku rolnego,

podatku dochodowego z działów specjalnych produkcji rolnej oraz członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych posiadający w tych spółdzielniach wkłady gruntowe.

Do izby kandydować mogą tylko jej członkowie. Zgło-

szenia kandydatur przyjmowane są do 20 dnia przed terminem wyborów. Informacje dotyczące wyborów publikowane są na stronie internetowej Małopolskiej Izby Rolniczej, w zakładce „Wybory do Izb Rolniczych 2023”.

Reklama

Reklama

Skuteczna ambasador Małopolski Zachodniej

O przejęciu Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej, planach utworzenia w Oświęcimiu Centrum Historii i Kultury Romów, rozwoju turystyki oraz inwestycjach drogowych i rowerowej trasie VeloSkawa z członkiem Zarządu Województwa Małopolskiego **Iwoną Gibas** rozmawia Jarosław Zięba.

- Województwo Małopolskie przejęło Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej. Jakie były powody takiej decyzji?

- Tak szybka procedura przekazania muzeum to ewenement na skalę Małopolski. Nasza decyzja i determinacja jest pokłosiem wagi sprawy i znaczenia tego miejsca. To pani Premier Beata Szydło zainicjowała powołanie tej placówki muzealnej upamiętniającej mieszkańców. Był rok 2017, ja byłam wiceprzewodniczącą Rady Powiatu w Oświęcimiu, przewodniczącą Rady Powiatu - Radosław Włoszek, starosta - Zbigniew Starzec, a wicestarostą - Jarosław Jurzak. Zaproponowaliśmy, aby na siedzibę muzeum przeznaczyć tzw. Lagerhaus, który był własnością Skarbu Państwa w administracji Powiatu. Remont i przygotowanie ekspozycji sfinansowało Ministerstwo Kultury i w kwietniu 2022 roku uroczystie otworzono wystawę. Obecne władze Powiatu stały jednak na stanowisku, że Powiatu Oświęcimskiego nie stać na dalsze utrzymanie finansowe i prowadzenie merytoryczne tej placówki i chciały ją przekazać Ministerstwu Kultury, które jest jej współorganizatorem. W takiej sytuacji, jako osoba zajmująca się kulturą we władzach Województwa Małopolskiego, zaproponowałam, aby współprowadzącym był właśnie samorząd wojewódzki.

W Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej pokazywana jest tragiczna sytuacja miejscowej ludności po wybuchu II wojny światowej. Dokumentowana i przedstawiana jest pomoc więźniom niemieckiego obozu koncentracyjnego i zagłady Auschwitz-Birkenau, niesiona z olbrzymią odwagą i poświęceniem przez mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej, przez bohaterów polskiego ruchu oporu.

Naszym obowiązkiem jest pamiętać. Naszym celem i zobowiązaniem jest rozwijać działalność Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej. Zmiana organizatora Muzeum ma na celu poszerzenie zakresu funkcjonowania instytucji oraz wzbogacenie możliwości działania tak, aby potencjał Muzeum służył zarówno potrzebom regionalnym, jak i ogólnokrajowym. Urząd Marszałkowski

Województwa Małopolskiego, jako organ prowadzący lub wspólnie z innymi instytucjami, prowadzimy 24 instytucje kultury w całym regionie. Łączymy doświadczenie w tym zakresie z innymi instytucjami i tak też mam nadzieję, że będzie w tym przypadku. Współpraca z Ministerstwem Kultury, z innymi placówkami muzealnymi, w tym przypadku oczywiście z Miejscem Pamięci i Muzeum Auschwitz-Birkenau, b. niemieckim obozie koncentracyjnym i zagłady, pozwoli szerokiemu gronu odbiorców pokazać i przypomnieć o straszliwych czasach II wojny światowej. O ludziach różnych narodowości, którzy ginęli w tej „największej fabryce śmierci”, ale także o heroicznych postawach naszych przodków, Polaków, mieszkańców ziemi oświęcimskiej, którzy żyli wtedy w cieniu drutów kolczastych Auschwitz.

Cieszę się, że mogłam się wpisać w historię zmian w Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej. Pragnę podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do jego powstania i doprowadzenia do dzisiejszego stanu. Dziękuję dyrekcji i pracownikom za wspieranie i docenianie także przez specjalistów pracę. W szczególności pragnę podziękować pani premier Beacie Szydło oraz panu premierowi i ministrowi kultury prof. Piotrowi Glińskiemu. Ich zaangażowanie i osobisty wkład na rzecz stworzenia Muzeum jest olbrzymi.

- W Oświęcimiu powstało także Centrum Historii i Kultury Romów. Proszę powiedzieć coś więcej na temat tej instytucji.

- List intencyjny w tej sprawie podpisaliśmy podczas lipcowej uroczystości w Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej. Samorząd wojewódzki i Stowarzyszenie Romów w Polsce będą współdziałać na rzecz utworzenia Centrum Historii i Kultury Romów w Oświęcimiu. Zakładamy, że placówka będzie funkcjonować w budynku przy ul. Berka Joselewicza 5 w Oświęcimiu, który Romowie przekażą na rzecz Województwa Małopolskiego.

Naszym wspólnym celem jest stworzenie placówki, która będzie dbała o zachowanie dziedzictwa kul-

turowego Romów w Polsce. O ogromną pracę wykonał tutaj Roman Kwiatkowski, prezes Stowarzyszenia Romów w Polsce. Pewne rzeczy wykraczają jednak ponad możliwości prezesa

Pani także za turystykę. Jak ta dziedzina ma się w naszym regionie?

- Małopolska, to najpiękniejszy i najczęściej odwiedzany region w Polsce.

Naszym obowiązkiem jest pamiętać.
Naszym celem i zobowiązaniem jest rozwijać działalność Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej.
Zmiana organizatora Muzeum ma na celu poszerzenie zakresu funkcjonowania instytucji oraz wzbogacenie możliwości działania tak, aby potencjał Muzeum służył zarówno potrzebom regionalnym, jak i ogólnokrajowym.

i samego Stowarzyszenia stąd uznaliśmy, że jako samorząd wojewódzki przyjmujemy na siebie kontynuowanie tych działań. Jestem przekonana, że do końca kadencji samorządu uda się powołać już formalnie tę instytucję. Kolejne działania to m.in. przystosowanie wspomnianego budynku przy ulicy Joselewicza do standardów budynku użyteczności publicznej oraz rozwój istniejącej tam już wystawy. Z pewnością pomocne tu będzie Muzeum Okręgowe w Tarnowie, które ma ekspozycję dotyczącą Romów. Będziemy chcieli pokazywać w Centrum nie tylko martyrologię romską, ale także kulturę tej niezwyklej grupy etnicznej i narodu.

- W Zarządzie Województwa odpowiada

w tym roku przekroczyliśmy wpływ z rekordowego 2019 roku, kiedy wyniosły 15 miliardów. Oznacza to, że w tym roku do kieszeni małopolskich firm, samorządów i Małopolan trafi dodatkowo ponad cztery miliardy złotych.

- Skąd tak dobre wyniki?

- Do tak dużych wzrostów w ruchu turystycznym przyczyniły się działania zapoczątkowane już w 2021 roku w ramach projektu „Małopolska – cel podróży”. Małopolska Organizacja Turystyczna we współpra-

w topowych krajowych programach telewizyjnych, promujemy region również na antenie radiowej. To wszystko pozwala dotrzeć z zaproszeniem do Krakowa i Małopolski do każdego mieszkańca naszego kraju oraz do turystów z zagranicy.

Nie można tutaj także nie wspomnieć o współpracy Urzędu Marszałkowskiego, Miasta Krakowa czy Małopolskiej Organizacji Turystycznej z krakowskim lotniskiem, którego Małopolska jest także współudziałowcem. Po czasach jakże trudnej pandemii, w określonej sytuacji międzynarodowej spowodowanej agresją rosyjską na Ukrainę, Kraków Airport bardzo szybko odbudował siatkę połączeń, dziś to prawie 150 połączeń i rekordowe wyniki w 2023 r. Prezes zarządu Kraków Airport Radosław Włoszek w ostatnich dniach przedstawił najnowsze dane o ruchu podróżnych na krakowskim lotnisku. Na półmetku wakacji zostało tam obsłużonych niemal 5,3 mln pasażerów. Podkreślę, że w dotychczasowej historii Kraków Airport to najlepszy wynik osiągnięty w skali danego roku.

Warto podkreślić, że Projekt „Małopolska – cel podróży” realizowany jest w całości z Funduszy Europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. Budżet kampanii to 24 mln zł, w tym 16 mln zł przeznaczonych jest na część zagraniczną, a 8 mln zł na część krajową.

- Organizowane jest tu dużo różnego rodzaju wydarzeń.

- Bez wątpienia one też mają wpływ na rozwój turystyki. Olbrzymią promocją regionu zapewniła organizacja III Igrzysk Europejskich Kraków-Małopolska 2023. W wydarzeniu wzięło udział ponad 7000 zawodników z 50 krajów, a same zawody były transmitowane na cały świat. Ponadto bardzo bogaty program kulturalny, w tym roku osnuty wokół takich postaci jak np. Mikołaj Kopernik, a już we wrześniu obchodzona 45. rocznica wpisu krakowskiego Starego Miasta na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, wzmacniają ruch turystyczny i zainteresowanie Małopolską.

Warto również podkreślić rolę takich partnerów jak słynna Energylandia, w której gościliśmy ostatnio z panem prezydentem Andrzejem Dudą. Energylandia to niewątpliwie jeden z potężnych magnesów, przyciągających turystów do Małopolski.

(dokończenie na stronie 13)

Przez politykę PiS

POLSKA WYMIERA!

Sny Kaczyńskiego a rzeczywistość!

Niemal w tym samym czasie, kiedy na wiecu w Bogatyni Prezes Kaczyński powiedział, że ma nadzieję na dożycie czasów kiedy będzie nas 40 milionów (na co wyborcy PiS zakrzyknęli gromkie „damy radę”) państwowy Główny Urząd Statystyczny opublikował dane pokazujące, że w kwietniu 2023 roku urodziło się w Polsce zaledwie 21 tysięcy dzieci! To najmniej od końca II wojny światowej! Jakby tych złych wiadomości było mało to w ciągu ostatniego roku urodziło się o 127 tysięcy osób mniej niż zmarło. W przeciągu rządów PiS skala wymierania Polski jest jeszcze bardziej zatrważająca! Jeszcze w czasach rządów PO-PSL przyrost naturalny w Polsce był „na plusie” i wynosił wprawdzie

gramów demograficznych wspierających wzrost liczny urodzeń w Polsce tej władzy się nie udał! A wręcz przeciwnie, każdy przyczynił się do pogarszania sytuacji demograficznej, która dziś jawi się jako jeden

z największych problemów i główne wyzwanie stojące przed nami. Wymieranie Polski, o czym milczą rządowe media i ośrodki analityczne, jest nie tylko klęską programów społecznych PiS. Jest śmiertelnym zagrożeniem dla dalszego rozwoju naszego kraju. Ile razy słyszymy pobożne życzenia Kaczyńskiego o „40 milionach Polaków” tyle razy musimy przypominać sobie i uświadamiać innym, że to PiS spowodował drastyczny spadek urodzeń i zapoczątkował proces wymierania Polski.

Pogarda wobec słabszych i potrzebujących

Sceny z sejmowych korytarzy, kiedy osoby niepełnosprawne ze swoimi opiekunami są poniżani i zmuszani do spania na podłodze na zawsze okryją PiS hańbą i staną się kiedyś symbolem pogardy rządzącej partii wobec słabszych i potrzebujących. Kiedy z pań-

stowej kasy przeznaczane są miliardy na kupowanie politycznej sympatii dla rządzącej ekipy, brakuje środków na wsparcie tych, którzy ze względu na chorobę lub ograniczenia ruchowe znajdują się w najtrudniejszej sytuacji. Jak policzyli eksperci zwiększenie renty socjalnej to wydatek rządu ok. 620 mln złotych, a pokrycie realnych kosztów opieki nad tą grupą społeczną, czyli zrealizowanie postulatów opiekunów dorosłych niepełnosprawnych, to wydatek ok. 4, 2 mld złotych. To zaledwie dwa procent planowanych wydatków na

Centralny Port Komunikacyjny (gdzie już utopiono blisko pół miliarda złotych) czy suma porównywalna z odbudową Pałacu Saskiego. Budżet państwa poradziłby sobie z takim wydatkiem, ale obecnej władzy bardziej zależy na pałacach i gigantomanii niż na pomocy najuboższemu człowiekowi!

Nieludzkie prawo zabija

Wyrok Trybunału Julii Przyłębskiej z października 2020 r. w sprawie warunków dopuszczalności przerywania ciąży był ogłaszany jako przykład ochrony życia. Nic bardziej mylnego - ten wyrok nie tylko stał się śmiertelnym zagrożeniem dla wielu

rogiem”, a wcześniej wysyłający polskie kobiety na zabieg do Czech lub Słowacji jest przykładem zakłamania i politycznego cynizmu. On sam i jemu podobni nie chcą chronić ludzkiego życia, chcą mieć tylko kontrolę nad każdą Polką dyktując naszym córkom i żonom co mają robić. Tragiczne wydarzenia w polskich szpitalach i śmierć matek, którym z lęku przed obowiązującym prawem w odpowiednim momencie nie udzielono pomocy, udowadniają jak bardzo ta władza nienawidzi kobiet i jak mało ma wspólnego z ochroną życia.

Jedynym kierunkiem zmian jest zapewne nie kobietom bezpieczeństwa i pełni osobistych praw, w tym prawa wyboru.

In-Vitro to życie!

Kiedy mówimy o wymieraniu Polski nie można zapomnieć o roli państwa w systemie wspomagania i finansowania programów prokreacyjnych. Niepłodność nie jest wynikiem kaprysu czy innego ludzkiego błędu. Jest dziś zjawiskiem społecznym o bardzo niekorzystnych konsekwencjach, chorobą cywilizacyjną, na którą musi zareagować dbające o swoich obywateli państwo. Dlatego nowy rząd musi wrócić do finansowania programów prokreacyjnych, a metoda in-vitro oraz inne metody wspomagające rozrodczość powinny być powszechnie dostępne i finansowane z budżetu państwa. Rodzicom zostawmy

kobiet, ale okazał się (jak większość ideologicznych działań PiS-u) przykładem politycznej obłudzie. Dziś nikt nie ma żadnej wątpliwości, że życie ludzkie, zarówno to w okresie prenatalnym jak i po urodzeniu, pod rządami PiS jest gorzej chronione niż za rządów PO-PSL. Z jednej strony mamy do czynienia z zastraszaniem lekarzy, z drugiej z kampanią nienawiści skierowanej wobec środowisk kobiecych. Kaczyński chwali się, że „aborcji można dokonać za każdym

decyzję kiedy i jak chcą skorzystać z takiego wsparcia. Debatę o dostępności i finansowaniu in-vitro należy jak najszybciej uwolnić z politycznego sporu. To domena medycyny i kwestia wyboru zainteresowanych tym ludzi, a nie sprawa polityki i obrażających ludzi i naukę opinii wygłaszanych podczas sejmowej debaty przez „pisowkich talibów”.

skromne, ale wyraźne 73 tysiące osób. Od przejścia władzy przez PiS ubyło ponad 521 tysięcy Polek i Polaków! Oznacza to, że ani jeden z szumnie zapowiadanych pro-

FAKTY vs. IDEOLOGIA

PO-PSL
 W ramach rządowego Programu - leczenie Metodą Zapłodnienia Pozaustrojowego - w latach 2013-2016 urodziło się 22 188 dzieci, a z programu skorzystało 19 617 par. Koszt programu wyniósł 244 mln złotych

PiS
 Program kompleksowej ochrony zdrowia prokreacyjnego w Polsce w latach 2016-2020, wg. MZ: zgłoszono 294 ciąży, a programem objęto 5 727 par. Koszt programu wyniósł 45 mln złotych

KOALICJA OBYWATELSKA

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY
Biura Poselskie Marka Sowy

Oświęcim
 Mały Rynek 9/4

Chrzanów
 Rynek 4

Wadowice
 Pl. Jana Pawła II 12

Myślenice
 ul. Drogowców 6

✉ biuro@mareksowa.eu

f mareksowa.fanpage

🐦 @SowaMarek

🎵 @mareksowaposel

Nowy rozdział Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej

1 sierpnia br. nowym współprowadzącym Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej zostało Województwo Małopolskie. Stosowną umowę podpisali 27 lipca w placówce przy ul. Kolbego wójtowie Województwa Małopolskiego i Powiatu Oświęcimskiego – marszałek Witold Kozłowski i starosta oświęcimski Andrzej Skrzypiński oraz członkini zarządu województwa Iwona Gibas i wicestarosta Paweł Kobielski.

Na mocy porozumienia, Powiat Oświęcimski przekazał na rzecz Województwa Małopolskiego współprowadzenie Muzeum Pamięci. Nie zmienia się drugi współprowadzący, czyli Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Nar-

samorządowi wojewódzkiemu zainicjował marszałek Witold Kozłowski.

– Ten proces trwał kilka miesięcy, a rozmowy nie zawsze były łatwe. Ważąc wszystkie za i przeciw, Zarząd Powiatu jak i Rada

Niedzieli, który do ostatnich dni nadzorował prace związane z rozpoczęciem działalności Muzeum Pamięci w obecnej siedzibie. – Ta placówka była Jego oczkiem w głowie. Marcina z nami już nie ma, ale jest

nie są tylko otoczeni eksponatami, lecz czynnie uczestniczą w tej historii, która tu się wydarzyła. Ten obiekt to wyjątkowa rzecz, ponieważ jest placówką na europejskim poziomie. Mój mąż chciał, by była połączeniem historii i nowoczesności – powiedziała Dorota Niedziela, apelując na koniec do nowego współprowadzącego Muzeum, by ta historia i pamięć, także o Jej mężu, pozostała wolna od zakłamania i od niepotrzebnej pomijania.

Marszałek Witold Kozłowski szczególnie podziękowania skierował do starosty Andrzeja Skrzypińskiego. – To z Panem Starostą udaje się realizować ten duży, wielowątkowy projekt. To dowód na to, że pomimo ogromnych podziałów, które przenoszą się na całą strukturę społeczną, potrafiliśmy wypracować między Urzędem Marszałkowskim a Starostwem Powiatowym w Oświęcimiu taki projekt, w którym trudno znaleźć miejsce, w którym ktoś traci. To nie tylko przejęcie Muzeum Pamięci, ale także wsparcie finansowe udzielone Powiatowi przez Województwo w dokończeniu budowy Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Oświęcimiu – powiedział Witold Kozłowski. Muzeum będzie 24 instytucją kultury Województwa Małopolskiego.

dowego. Przyjęcie MPMZO do rodziny instytucji kultury prowadzonych przez Urząd Marszałkowski ma podnieść jego rangę, zwiększyć promocję w regionie, Polsce i zagranicą. Ponadto umożliwić większe finansowanie działalności oświęcimskiej placówki. Obecni na uroczystości byli liczni goście. Głos zabrała m.in. była premier, europosełka Beata Szydło. Starosta Andrzej Skrzypiński powiedział, że rozmowy dotyczące przekazania powiatowej instytucji kultury

Powiatu w Oświęcimiu podjęły decyzję, iż dla rozwoju placówki, biorąc pod uwagę doświadczenie Zarządu i Urzędu Marszałkowskiego w prowadzeniu instytucji kultury, będzie korzystniej, że to Województwo zajmie się dalszym prowadzeniem Muzeum Pamięci – podkreślił starosta, dziękując wszystkim zaangażowanym w dokończenie tego niełatwego procesu.

Starosta Andrzej Skrzypiński wspominał o swoim poprzedniku, śp. Marcinie

tu Jego żona, Dorota Niedziela – powiedział obecny starosta, zapraszając do zabrania głosu posłankę Ziemi Oświęcimskiej.

– Serce się ściska, bo to Muzeum rzeczywiście było Jego oczkiem w głowie. Bardzo się cieszę, że instytucje, które mają większe możliwości finansowe mogą współprowadzić ten piękny obiekt. Mąż zawsze mówił, że Muzeum powinno żyć, powinno być dla ludzi, którzy przychodzą tutaj przeżywać to wszystko,

Pożegnaliśmy prawdziwego przyjaciela Polski i Polaków

Starosta oświęcimski Andrzej Skrzypiński uczestniczył 18 lipca w Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu w spotkaniu z dr. Michaeliem Grossem, konsulem generalnym Niemiec. Dyplomata po siedmiu latach skończył swoją misję w Krakowie.

Dr Michael Groß nie kryje swojej przyjaźni do Polski i Polaków. Dobrze mówi po polsku. Poznał wielu naszych rodaków, nie tylko przy okazji oficjalnych uroczystości z politykami, ale również mniej formalnych spotkań z przedstawicielami lokalnych instytucji i organizacji samorządowych.

W pożegnalnym wystąpieniu w MDSM podkreślił, że w naszym kraju spotkał na swojej drodze wielu wspaniałych ludzi, w tym także w stolicy naszego powiatu. – Przyjeżdżałem tutaj nie tylko ze względu na swoje obowiązki zawodowe uczestnicząc w oficjalnych uroczystościach związanych z rocznicą wyzwolenia spod niemieckiej okupacji byłego obozu i miasta Oświęcim – powiedział dr Michael Groß. – Często gościłem w Oświęcimiu spotykając się z mieszkańcami ziemi oświęcimskiej i samorzą-

dowcami. Te relacje były i są dla mnie bardzo ważne. Cieszę się z ożywionych kontaktów między mieszkańcami i władzami partnerskich miast i powiatów

– Oświęcimia i miasta Dachau oraz Powiatu Dachau i Oświęcimskiego.

Konsul Niemiec podziękował staroście oświęcimskiemu i prezydentowi Oświęcimia za owocną współpracę i gościnę.

– Doceniamy to, co zrobił Pan dla Oświęcimia i ziemi oświęcimskiej. Wniósł Pan w to swoje ogromne doświadczenie. Na każdym kroku spotykaliśmy

się z Pańską serdecznością, naturalnością i chęcią pomocy. Traktujemy tutaj Pana jako swojego, liczymy że regularnie będzie Pan wracał do naszego powiatu – powiedział starosta Andrzej Skrzypiński.

Joanna Kłęczar - Déodat, dyrektorka Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu podziękowała konsulowi za wszechstronną pomoc, szczególnie w trudnym dla placówki okresie pandemii. Dyplomata często gościł w Domu przy ul. Legionów, doceniając rolę tej instytucji w zacieśnianiu polsko-niemieckiej współpracy. Michael Groß jest doktorem filozofii i dyplomowanym ekonomistą. Karierę naukową rozpoczął na Uniwersytecie Humboldtów w Berlinie. Na przełomie XX i XI w. pracował m.in. w placówkach Goethe-Institut w Monachium, Bremie, Sydney, Salonikach i Berlinie. Od 2009 związany z niemiecką dyplomacją, w 2014 r. rozpoczął służbę w ambasadzie Niemiec w Warszawie, a dwa lat później został konsulem generalnym RFN w Krakowie.

Pomagać i chronić. Uroczystości z okazji Święta Policji

21 lipca przed Oświęcimskim Centrum Kultury odbyły się powiatowe uroczystości z okazji Święta Policji. Były okazją do uhonorowania wyróżniających się funkcjonariuszy i pracowników cywilnych, a także wręczenia Nagród Starosty Oświęcimskiego.

W wydarzeniu z okazji 104. rocznicy utworzenia Policji Państwowej uczestniczyli przedstawiciele zaprzyjaźnionych placówek i instytucji oraz mieszkańcy stolicy powiatu. Obecni byli także posłowie: Dorota Niedziela i Marek Sowa. Władze Powiatu reprezentowali wicestarosta Paweł Kobi-

Gratuluje wyróżnionym odznaczeniami oraz awansami na kolejne stopnie służbowe i dziękuję za Wasz trud oraz ofiarną i profesjonalną służbę, zapewniającą bezpieczeństwo mieszkańcom naszego powiatu.

Nagrody Starosty Oświęcimskiego Andrzeja Skrzy-

pińskiego, które wręczył Teresa Jankowska, Grażyna Kopec i Jerzy Mieszczak oraz wiceprzewodniczący rady powiatu Wojciech Kajdas.

W liście gratulacyjnym starosty oświęcimskiego Andrzeja Skrzypińskiego, wręczonym przez wicestarostę na ręce komendanta powiatowego Komendy Powiatowej Policji w Oświęcimiu, insp. Roberta Chowańca czytamy m.in:

24 lipca 1919 roku Sejm II RP uchwalił Ustawę powołującą do życia Policję Państwową. W nawiązaniu do tej daty, od 1995 r. obchodzone jest w Polsce Święto Policji.

Z tej okazji składam najserdeczniejsze życzenia wszelkiej pomyślności Funkcjonariuszom oraz Pracownikom Cywilnym Policji z terenu powiatu oświęcimskiego.

(...) Obecne czasy niosą trudności i różnorodne problemy, przed którymi stoją codziennie Stróże Prawa. Poczucie bezpieczeństwa jest jedną z podstawowych potrzeb społecznych. Dla władz samorządowych to także okazja do złożenia gratulacji i wyrażenia deklaracji współpracy w realizacji wspólnej misji, jaką jest pomyślność i rozwój naszej Małej Ojczyzny.

– To dla mnie bardzo duże wyróżnienie, że w imieniu swoim, Zarządu Powiatu w Oświęcimiu i samorządowców ziemi oświęcimskiej (...) mogę Wam podziękować za wykonywaną pracę, pełnioną służbę, która powoduje, że mieszkańcy tej ziemi każdego dnia mogą czuć się bezpiecznie – powiedział wicestarosta Paweł Kobielski.

– Chciałem złożyć życzenia wszystkim wyróżnionym i awansowanym. Również podziękować waszym rodzinom za wytrwałość i zrozumienie. Życzyć bezpiecznych powrotów ze służby każdego dnia. Życzę Wam, aby ta praca jak najczęściej miała charakter prewencyjny i dawała dużo satysfakcji – dodał wicestarosta.

Powiat Oświęcimski wsparł finansowo organizację uroczystości.

Informacje przygotowane we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Oświęcimiu

Ważny krok Aglomeracji Oświęcimskiej

Aglomeracja Oświęcimska nabiera konkretnych kształtów. Trzy tworzące ją samorzady zdecydowały o przygotowaniu wspólnej Strategii Inny Instrument Terytorialny. Znajdą się w nim najważniejsze i istotne dla mieszkańców projekty, które mogą otrzymać finansowanie z Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Małopolski na lata 2021-2027 czy innych funduszy.

Dokument w sali reprezentacyjnej Muzeum Zamek podpisali prezydent Oświęcimia Janusz Chwierut, wójt gminy Oświęcim Mirosław Smolarek i burmistrz Chełmka Andrzej Saternus. Jak zgodnie podkreślali sygnatariusze jest to ważny krok dla przyszłości Aglomeracji Oświęcimskiej i budowania jej pozycji w Małopolsce.

mieszkańców. Rozwój tego regionu spowoduje dostępność do miejsc pracy, do dobrej infrastruktury oświatowej, żłobków, przedszkoli. Ta wspólna inicjatywa pomoże mieszkańcom ziemi oświęcimskiej w tym, aby czuć się tutaj bezpiecznie, przyjaźnie, podjąć decyzję o zamieszkaniu na tym terenie – mówi.

Strategia ma być gotowa do końca roku, aby partnerzy porozumienia przygotowali się do pierwszych konkursów, które będą ogłaszane w przyszłym roku. – *Przed kilkoma laty podpisaliśmy list intencyjny o utworzeniu Aglomeracji Oświęcimskiej, uznając, że wspólne działania przyniosą nam więcej korzyści. Zwłaszcza, że współpracujemy ze sobą od dawna, nie tylko na poziomie samorządów, ale też mieszkańców czy organizacji. Czas na kolejny krok. Wspólna strategia określi różne obszary działania na kolejne lata i da możliwość pozyskania pieniędzy z funduszy europejskich – uważa prezydent Oświęcimia Janusz Chwierut. Wskazuje też, że takie działanie jest ważne w kontekście rozwoju samorządów oraz budowania ich tożsamości i pozycji na poziomie Małopolski Zachodniej czy Województwa Małopolskiego.*

Wójt gminy Oświęcim Mirosław Smolarek podkreśla, że powołanie Aglomeracji Oświęcimskiej to większe możliwości rozwojowe dla regionu. – *Początkowo myśleliśmy o ścieżkach rowerowych, wspólnych inwestycjach w ekologii czy czystym powietrzu. Teraz idziemy o krok dalej, myślimy o rozwoju całego regionu, tak żeby stworzyć przyjazne miejsce do mieszkania dla*

Informacje przygotowane przez Urząd Miasta Oświęcim

Wotum zaufania i absolutorium dla prezydenta

Podczas sesji 28 czerwca Rada Miasta Oświęcimia udzieliła wotum zaufania i absolutorium prezydentowi Januszowi Chwierutowi po zatwierdzeniu sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2022 rok oraz analizie raportu o stanie miasta i debacie o jego kondycji. To jedna z najważniejszych sesji w roku.

Kierunek zarządzania miastem w 2022 roku poparto 13 radnych, w tym z Koalicji Obywatelskiej – 7, Platforma. Nowoczesna – 4 oraz 2 z KOS 2018, przeciw było 3 radnych (Porozumienie dla Oświęcimia, PiS), a 1 wstrzymał się od głosu (PiS). Czterech było nieobecnych (PiS).

– Miniony rok był również niełatwy dla samorządu, wciąż zmagaliśmy się z problemami pandemii, zaczynał się kryzys, rosła inflacja. W lutym Rosja napadła na Ukrainę, a Oświęcim podobnie jak cała Polska ruszył z pomocą uchodźcom. Te dramatyczne wydarzenia zdominowały nasze działania na różnych poziomach. Wspieraliśmy na wszystkie sposoby naszych sąsiadów zza wschodniej granicy. Podziękowania kieruję do mieszkańców, organizacji pozarządowych, instytucji za pomoc, wsparcie, słowa otuchy i dobre serce okazane blisko 800 uciekinierom z Ukrainy, którzy znaleźli schronienie w naszym mieście. Do tego wszystkiego doszła jeszcze rewolucja podatkowa tzw. „Polski ład” zafundowany nam przez rząd, co spowodowało znaczne zmniejszenie dochodów dla samorządów. Niepewnie spoglądaliśmy więc w przyszłość, nie wiedząc jak odbije się to na naszym codziennym funkcjonowaniu. Zaczęliśmy więc ograniczać wydatki, szukać innych dochodów, aby utrzymać miasto na dobrym poziomie. Ale też prowadzić inwestycje, które są ważnym elementem jego rozwoju – ocenia miniony

rok prezydent Oświęcimia Janusz Chwierut. Dodaje też, że nie było to łatwe. – *Analizowaliśmy koszty, każdą inwestycję prowadziliśmy w sposób przemyślany, bez zaciągania kredytu. Pomimo początkowych trudności rok 2022*

2022 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 rok oraz udzielenie prezydentowi absolutorium. Uchwała absolutoryjna została przyjęta 14 głosami (z Koalicji Obywatelskiej – 7, Platforma. Nowoczesna – 4 oraz

244 mln zł. W minionym roku zanotowano nadwyżkę budżetu w wysokości ponad 9, 8 mln zł.

W 2022 roku zrealizowano inwestycje na ponad 28,7 mln zł, co stanowi 12 proc. wydatków budżetu ogółem.

zakończył się nadwyżką w wysokości blisko 10 mln zł. W ten sposób zmniejszyliśmy zadłużenia miasta do poziomu 62,72 mln zł. W aktualnej sytuacji gospodarczej obniżanie kredytów jest dobrym rozwiązaniem – uważa prezydent. Dodał też, że dziękuje radnym, którzy wspierają jego działania i budżet miasta, bo dzięki takiej postawie miasto się zmienia i rozwija.

Kolejnym punktem sesji było zatwierdzenie sprawozdania finansowego za

2 z KOS 2018 i 1 z Porozumienie dla Oświęcimia). Przeciw był jeden radny (PiS). Wstrzymało się od głosu 3 radnych z klubu Prawo i Sprawiedliwość, 3 radnych było nieobecnych (PiS). Pozytywną opinię w sprawie udzielenia absolutorium oraz sprawozdań finansowych wydała wcześniej Regionalna Izba Obrachunkowa w Krakowie oraz Komisja Rewizyjna.

Dochody miasta wyniosły ponad 254 mln zł, a wydatki były na poziomie ponad

Do najważniejszych należały zagospodarowanie terenu w rejonie ul. Bulwary wraz z budową podziemnego parkingu, podwyższenie kapitału zakładowego Oświęcimskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego - wsparcie ze środków RFRM na inwestycje mieszkaniowe, przebudowa dróg osiedlowych wraz z infrastrukturą przy ulicy Szpitalnej, modernizacja ul. Pod Borem, ul. Koszykowej. To również przebudowa band taflii lodowej wraz z bokami dla zawodników. Na likwidację starych „kopciuchów” miasto wydało ponad 1 mln złotych, a na inwestycje w szkołach i przedszkolach nieco ponad 600 tys. zł. Wspólnie ze starostwem współfinansowało przebudowę ulicy Nideckiego, wykonanie projektu modernizacji ul. Wysokie Brzegi i ul. Szpitalnej oraz przebudowę ciągu komunikacyjnego przed dworcem PKP na 1,250 mln złotych. Ruszyła też budowa kompleksu oświatowego na Starych Stawach, w którym będzie żłobek i przedszkole.

W 2022 roku nie zaciągnięto kredytu, a budżet zamknął się nadwyżką w wysokości 9,8 mln zł.

Terminowo spłacano 11,65 mln zł obligacji i kredytów z lat poprzednich. Stan zadłużenia miasta na koniec 2022 znacznie się zmniejszył i wynosi 62,72 mln zł, w tym ponad 55 mln zł z obligacji komunalnych, a 7,7 mln zł z kredytów długoterminowych.

Wydatki Miasta Oświęcim w 2022 roku w wybranych obszarach

Na transport wydano ponad 34 mln zł jako rekompensatę do lokalnego transportu zbiorowego, na dotacje dla powiatu na współfinansowanie inwestycji na drogach powiatowych oraz remonty modernizacje placów, dróg gminnych i wewnętrznych.

Wydatki na gospodarkę mieszkaniową wyniosły ponad 17 mln zł na zadania z zakresu gospodarki gruntami, nieruchomościami oraz zasobami mieszkaniowymi.

Administracja publiczna, w tym utrzymanie Urzędu Miasta, Rady Miasta, rad osiedli oraz promocja miasta kosztowała ponad 16 mln zł.

Największą kwotę, bo ponad 65 mln zł, tj. około 27 proc. wydatków ogółem, wykorzystano na finansowanie oświaty. W 2022 roku subwencja oświatowa otrzymana z Ministerstwa Edukacji Narodowej wyniosła 25 mln zł. Tylko w 38 proc. pokryła wydatki poniesione na utrzymanie szkół i przedszkoli w mieście.

Na pomoc społeczną wydano ponad 18 mln zł na zasiłki, zaliczki alimentacyjne i różne inne formy pomocy udzielanej dla podopiecznych. W tym działale są również koszty działalności Środowiskowego Domu Samopomocy, Dziennego Domu Pomocy oraz Miejskiego Ośrodka

Pomocy Społecznej. W ramach pomocy społecznej sfinansowano funkcjonowanie punktu opieki nad chorym w domu, schroniska dla osób bezdomnych. Na dodatki mieszkaniowe wydano ponad 1,6 mln zł.

Blisko 29 mln zł przeznaczono na Program Rodzina 500+, świadczenia rodzinne, wydawanie Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, sfinansowano także działania wspierające rodziny.

Gospodarka komunalna i ochrona środowiska kosztowała ponad 19 mln zł, które przeznaczono na utrzymanie w mieście kanalizacji opadowej, gospodarkę odpadami komunalnymi, utrzymanie zieleni,

ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu oraz na oświetlenie ulic, placów i dróg. Ten dział obejmuje również wszystkie wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w mieście. Na ten cel poszło ponad 10,1 mln zł.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego to wydatki ponad 10,4 mln zł, które przekazano między innymi na dotacje dla instytucji kultury.

Wydatki na kulturę fizyczną zamknęły się kwotą ponad 14,5 mln zł, które wydano między innymi na utrzymanie obiektów sportowych.

Duża dotacja na nowe mieszkania

31 lipca 2023 r. w siedzibie Ministerstwa Rozwoju i Technologii w Warszawie odbyło się oficjalne przekazanie promes w ramach programu wsparcia budownictwa socjalnego i komunalnego z Funduszu Dopłat. Gmina Kęty otrzymała czek w wysokości 5 218 023,20 zł z przeznaczeniem na budowę budynku komunalnego przy ul. Zielonej w Kętach.

W ramach planowanej inwestycji powstaną 24 mieszkania komunalne w tym 2

mieszkania dla osób niepełnosprawnych w ramach programu „Za życiem”.

Bezwrotne wsparcie budownictwa z Funduszu Dopłat to program, który zwiększa liczbę lokali mieszkalnych przeznaczonych dla osób o niskich i przeciętnych dochodach oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Źródłem jego finansowania są środki pochodzące z budżetu państwa, których dysponentem jest Minister Rozwoju i Technologii. Bezwrotnych grantów udziela Bank Gospodarstwa Krajowego.

Foto: UG Kęty

Szkoła w Nowej Wsi: dach po remoncie

2 sierpnia odbył się oficjalny odbiór prac remontowych w Szkole Podstawowej w Nowej Wsi.

Zakres działań obejmował remont dachu sali gimnastycznej i pomieszczeń bezpośrednio do niej przylegających, a także dachu nad łącznikiem sali z budynkiem

głównym. Prace polegały na umyciu i odfuszczeniu blachy, nałożeniu podkładu i farby nawierzchniowej. Koszt realizacji zadania to ok. 30 tys. zł.

- Oprócz wielomilionowych inwestycji Gminy Kęty w oświatę, jak np. rozbudowa Szkoły Podstawowej w Malcu, dyrektorzy placówek dbają o drobne, bieżące naprawy, dzięki którym udaje się uniknąć wielkich działań budowlanych. Przykładem jest dach w szkole w Nowej Wsi, który wymagał teraz niewielkiego nakładu finansowego, a dzięki remontowi za kilka lat nie trzeba będzie wymieniać go w całości, co kosztowałoby już kilkaset tysięcy – podkreśla wiceburmistrz Gminy Kęty Rafał Ficoń.

Foto: UG Kęty

Historia ZPW „Kentex” na kęckim Rynku

Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach zaprasza na nostalgiczną podróż w czasie. Do 3 października na kęckim Rynku prezentowana jest wystawa czasowa zatytułowana: **Wełniany świat. Wokół ZPW „KENTEX”**.

Na udostępnionych planszach będzie można zapoznać się z historią przemy-

słu wełnianego w Kętach ze szczególnym uwzględnieniem historii ZPW „KEN-

TEX”, a także porównać, jak na przestrzeni lat zmieniał się sam zakład oraz mia-

sto. W wystawie wykorzystano archiwalne zdjęcia zarówno ze zbiorów muzealnych, zbiorów prywatnych, a także udostępnione przez Archiwum Państwowe w Katowicach oddział w Bielsku-Białej. Prezentowane materiały mogą stać się dobrym punktem wyjścia zarówno do wspomnień dla starszych, jak i do poznania historii własnego miasta przez młodsze pokolenia.

Kuratorka dziękuje wszystkim mieszkańcom Kęt oraz okolicznych miejscowości zaangażowanym w powstanie wystawy. Jednocześnie przeprasza, że nie wszystkie materiały i informacje udało się udostępnić. Nieużyte do wystawy materiały postara się wykorzystać do napisania obszerniejszego opracowania zagadnienia.

Olejki eteryczne w letniej apteczce

Miejsce Aktywności Mieszkańców Rynek 13 zaprasza do udziału w bezpłatnym spotkaniu, poświęconym **aromaterapii, a dokładnie olejom eterycznym i naturalnym metodom wspierania odporności u dzieci i dorosłych. Naszym gościem będzie Katarzyna Duszkiewicz – szkoleniowiec i konsultantka firmy, specjalizującej się w wysokiej jakości olejkach eterycznych.**

Podczas prelekcji każdy zainteresowany pozna podstawy aromaterapii, BHP używania olejków eterycznych a także zapozna się z propozycją domowej apteczki, złożonej właśnie z podstawowych olejków eterycznych.

- Jestem konsultantem firmy doTerra, która oferuje swoim klientom olejki eteryczne wysokiej jakości, potwierdzone certyfikatem CPTG - jakość i czystość olejków dopuszczona do spożycia. Prowadzę szkolenia i edukację w zakresie aromaterapii – zachęca Pani Katarzyna.

Spotkanie odbędzie się w auli Miejsca Aktywności Mieszkańców Rynek 13 w Kętach w poniedziałek 21 sierpnia o godz. 17.00. Wstęp wolny.

Atrakcyjna jesień w kęckiej bibliotece

Gminna Biblioteka Publiczna im. Ambrożego Grabowskiego w Kętach rozpoczęła realizację projektu „**Po trzecie biblioteka**” w ramach Kierunku interwencji 4.1. **BLISKO – Biblioteka | Lokalność | Inicjatywy | Społeczność | Kooperacja | Oddolność**.

3 sierpnia w Miejscu Aktywności Mieszkańców Rynek 13 pracownicy kęckiej biblioteki spotkali się z partnerami projektu: przedstawicielami organizacji seniorskich z Witkowic i Malca, sołtysami i radnymi z sołectw, w których biblioteka nie ma swojej filii. Obecni byli też nauczyciele różnych szczebli edukacji, bibliotekarze z Gminnej Biblioteki Publicznej w Oświęcimiu z siedzibą w Grojcu, Publicznej Biblioteki w Zatozrze oraz dyrektor Wydziału

Rozwoju Urzędu Gminy w Kętach Urszula Baczyńska-Sleziak. Zebranych gości powitał Burmistrz Gminy Kęty Krzysztof Jan Klęczar, który życzył powodzenia w realizacji przedsięwzięcia i zapewnił o swoim wsparciu.

Wspólne rozmowy pozwoliły na wyznaczenie celu, który przyświecał będzie partnerstwu. Obecni na sali zgodzili się, że wszystkim zależy na aktywizacji społeczności lokalnej na rzecz współuczestnictwa w kulturze.

Cel ten realizowany będzie poprzez organizację wydarzeń kulturalnych.

Jesień w kęckiej bibliotece będzie bardzo literacka. Rozpocznie ją koncert poezji śpiewanej w wykonaniu Kuby Michalskiego (31 sierpnia, godz. 17.00). Uczestników Kęckiego Klubu Podróżnika biblioteka zaprasza na spotkanie z Kamilem Szyjką, który opowie o Szwecji – krainie jezior, lasów i „Dzieci z Bullerbyn” (7 września, godz. 17.00).

Odbędą się także dwa spotkania autorskie dla dorosłych. 8 września (piątek) o godz. 17.00 gościem cyklu będzie Maria Paszyńska. Autorka specjalizuje się w powieści historycznej. Wnikliwe przygotowuje się do pisania każdej kolejnej książki, docierając do trudno dostępnych materiałów źródłowych. Maria Paszyńska skupia się nie tylko na rzetelności w kwestii realiów historycznych, lecz także na wnikaniu w psychikę bohaterów, ukazywaniu

ich emocji, dobra tkwiącego w człowieku, zawsze i pomimo wszystko. Szczególnie ważne są dla niej tematy społeczne, przede wszystkim te dotyczące tolerancji, wielokulturowości i dialogu międzyreligijnego.

14 września o godz. 17.00 w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki Kęty odwiedzi Joanna Jax. Pani Joanna również nie unika tematów związanych z historią. Debiutowała w 2018r. i od razu stała się jedną z ulubionych polskich autorek. Ma na swoim koncie już ponad trzydzieści powieści, które są bardzo chętnie wypożyczane w kęckiej księżnicy. Seniorów kęcka biblioteka zaprasza do udziału w zajęciach twórczych i treningu pamięci. Młodzież – do

udziału w warsztatach twórczych. 21 września o godz. 17.00 w warsztatach Rynek 13 wszyscy chętni będą mogli stworzyć notes mola książkowego.

Dla najmłodszych w ramach projektu przygotowano Paradę Postaci Bajkowych i Literackich połączonych z zabawą z Panem Kleksem i animacjami Klubu Miki Mator. 28 września dla dzieci w wieku szkolnym zorganizowane zostaną warsztaty ilustratorskie z Olą Cieślak – autorką tekstów dla dzieci oraz dorosłych, ilustratorką, graficzką, reżyserką, rzeźbiarką.

Wszystkie imprezy odbędą się w Centrum Aktywności Mieszkańców Rynek 13 w Kętach.

Informacje przygotowane we współpracy z Urzędem Gminy Kęty

Wakacyjny pociąg RMF FM dojechał do Zatora

W sobotę 22 lipca przyjechał z Poznania do Zatora wakacyjny pociąg Małopolski. W tą podróż razem z turystami, artystami, słuchaczami RMF FM oraz zaproszonymi gośćmi udał się Tomasz Wieliczko z zatorskiego magistratu oraz Grzegorz Drobny i Ksenia Klimkowicz z Lolly Polly.

– Rozdawaliśmy krówkę zatorską, borówkę zatorską, vouchery na pizzę z karpim wędzonym,

ulotki o Zatorze, ale także opowiadaliśmy o atrakcjach turystycznych Doliny Karpią – mówi Tomasz Wieliczko.

Pasażerowie pociągu oraz – przede wszystkim – słuchacze RMF z całej Polski mogli poznać bogatą kulturę

i historię Doliny Karpią oraz lokalne produkty kulinarne. Na antenie radia usłyszeć można było m.in. o wyszukanych potrawach z karpia i zatorskich tradycjach wigilijnych.

Na peronie stacji Zator Park Rozrywki, na którym pociąg zakończył swój wyjątkowy kurs, serwowana była pizza z karpim wędzonym z restauracji Revel.

W trakcie podróży przedstawiciele Zatora rozmawiali z artystami, słuchaczami radia RMF FM oraz zaproszonymi gośćmi opowiadając także o zatorskich imprezach plenerowych, orkiestrze dętej, kołach gospodyń i gospodarzy, zespole Komodo i wielu innych tematach.

Organizatorem tego wyjątkowego wydarzenia była Małopolska Organizacja Turystyczna w ramach projektu „Daj się ugościć”

Foto: UM Zator

Informacje przygotowane we współpracy z Urzędem Miejskim w Zatorze.

Ogłoszenie społeczne

Ośrodek Sportu coraz bliżej

Trwają intensywne prace przy budowie Miejskiego Ośrodka Sportu w Zatorze. W ciągu niespełna czterech miesięcy budynek zyskał m. in. pokrycie dachowe, imponujące szklenia, instalacje wewnętrzne oraz tynki i wylewki.

Zaawansowane są również prace przy powstawaniu nowych trybun. Częściowo

pomieszczenia administracyjne oraz sala do ćwiczeń – siłownia.

Foto: UM Zator

zostały wykonane roboty z zakresu zagospodarowania terenu wokół obiektu. Budynek ma stanowić centrum aktywności sportowej mieszkańców naszej gminy i stanowić zaplecze dla istniejącego boiska i klubu LKS Zatorzanka. W obiekcie powstaną m.in. sala szkoleniowo-konferencyjna,

Wartość inwestycji to prawie 16 milionów złotych, z czego ponad 80% zostanie sfinansowane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zakończenie prac planowane jest na 20 października przyszłego roku.

BEZPIECZNY PRZEJAZD

Postępuj głośno rozsądku

Uważaj na przejeździe kolejowo-drogowym

Dołącz do Ambasadek i Ambasadorów Bezpieczeństwa

www.bezpieczny-przejazd.pl

Nowa linia autobusowa do Sanktuarium i m. Bugaj

Od początku sierpnia uruchomione zostały połączenia na trasie Kalwaria Zebrzydowska - Bugaj. To dobra informacja nie tylko dla mieszkańców, ale także pielgrzymów i turystów, którzy mogą teraz dojechać do sanktuarium pasyjno-maryjnego.

Uruchomienie połączenia na trasie Kalwaria Zebrzydowska - Bugaj rozwiąże poważne problemy komunikacyjne mieszkańców przede wszystkim z miejscowości Bugaj, umożliwiając dotarcie środkami transportu publicznego do pracy, szkół, placówek zdrowia i instytucji kultury. Linia przydatna będzie także dla pielgrzymów i turystów odwiedzających Sanktuarium Pasyjno-Maryjne, do którego dojechać nią można z centrum Kalwarii.

Uruchomienie linii możliwe było dzięki otrzymaniu przez Gminę Kalwaria Zebrzydowska, po raz kolejny, dofinansowania ze środków Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych na transport o charakterze użyteczności publicznej. Dzięki otrzymanym środkom, pomimo wzrostu inflacji, ceny biletów jednorazowych (1,5 zł) i miesięcznych są bardzo atrakcyjne i jedne z najniższych w powiecie wadowickim.

Szczegółowy przebieg trasy: Dworzec PKS – dworzec PKP (przystanek naprzeciwko firmy Mebloform przy Al. Jana Pawła II) – Al. Jana Pawła II (parking naprzeciwko Zespołu Szkół im. KEN) – Sanktuarium Pasyjno-Maryjne – Bugaj „Płaczące Niewiasty” – Bugaj „Granica” – Bugaj Przy Krzyżu – Bugaj II Upadek – Sanktuarium Pasyjno-Maryjne – Al. Jana Pawła II (parking naprzeciwko Zespołu Szkół im. KEN) – dworzec PKP.

Wyróżnienie dla miejskiej orkiestry

W Suchoj Beskidzkiej odbył się Festiwal Artystyczny – Urodziny Billy'ego Wildera, w ramach którego zorganizowano I Ogólnopolski Konkurs Muzyki Filmowej Orkiestr Dętych.

Konkurs cieszył się dużym zainteresowaniem orkiestr z całej południowej Polski, jednak uczestniczyć w nim mogło tylko kilkanaście spośród zgłoszonych ze-

tować 3 utwory muzyki filmowej, z czego przynajmniej jeden napisany przez polskiego kompozytora. Orkiestra Kalwaryjska przygotowała dwa znane

aby wyłonić zwycięzców. Nie inaczej było z orkiestrami z naszego powiatu: Orkiestra Gminy Lanckorona i Miejska Orkiestra Dęta Kalwarii Zebrzydow-

społów. Wydarzenie odbyło się na terenie Zamku w Suchoj Beskidzkiej i przyciągnęło wielu okolicznych mieszkańców. Konkurs poprzedziła parada orkiestr i mażorettek, która przeszła ulicami miasta. Zakończyła ją wspólne odegranie melodii „Orkiestry Dętej” oraz uroczyste fanfary. Podczas występu każda z orkiestr miała zaprezen-

kawałki: „Walc Barbary” z filmu „Noce i Dnie” oraz wiązanek „The Lion King” z kultowego filmu „Król Lew”, a także „Free World Fantasy”, w którym mogła najpełniej pokazać swój warsztat muzyczny. Poziom konkursu był bardzo wysoki, zespoły pokazały się z jak najlepszej strony, dlatego sędziowie mieli nie mały orzech do zgryzienia,

skiej zaprezentowały się najlepiej na miarę swoich możliwości, co nie umknęło uwadze sędziów. Po wygranej w postaci Grand Prix sięgnęła Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP Kłomnice, która była jedyną występującą orkiestrą z Województwa Śląskiego, a Miejska Orkiestra Dęta Kalwarii Zebrzydowskiej otrzymała wyróżnienie.

Informacje przygotowane we współpracy z Urzędem Gminy w Kalwarii Zebrz.

„Moskałówka” do przebudowy

Droga popularnie zwana „Moskałówką” w Barwałdzie Średnim zostanie przebudowana. Gmina Kalwaria Zebrzydowska pozyskała środki finansowe na ten cel w wysokości 3 350 338,00 zł.

21 lipca na uroczystej gali w Miejskim Ośrodku Kultury w Nowym Targu Sekretarz Gminy Kalwaria Zebrzydowska Renata Borończyk z rąk Marszałka Województwa Małopolskiego Witolda Kozłowskiego odebrała symboliczny czek na kwotę

tę do 3 350 338 zł. Pozyskane fundusze pochodzą z budżetu Województwa Małopolskiego w ramach „Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Dzięki otrzymanym środkom realizacja zadania inwestycyjnego związanego z przebudową drogi gminnej „Moskałówka” w Barwałdzie Średnim będzie mogła zostać rozpoczęta już w 2023 roku.

Reklama

Bliski
Zawsze udane zakupy!

MAŁOPOLSKA SPÓŁDZIELNIA HANDLOWA W ANDRYCHOWIE

WIZAN

Śniadaniowa
/wybrane rodzaje/
Bielmar, 450g
1 kg = 9,75 zł

4³⁹

Sery plastry
/wybrane rodzaje/
SOT, 150g
1 kg = 29,93 zł

4³⁹

Mix Łaciaty
Mlekoop, 200g
1 kg = 21,95 zł

4³⁹

Ser Serenada
/wybrane rodzaje/
Spomlek
1 kg

27⁹⁹

Kielbasa krakowska parzona
Szyunka konserwowa
Sokołów
1 kg

28⁹⁹

Oferta ważna do 16.08 do 27.08.2023

Ogólnopolskie zmagania strażaków-ochotników

Między 23 a 26 sierpnia w Kalwarii Zebrzydowskiej rywalizowali będą najlepsi strażacy-ochotnicy z całego kraju. Odbędą się tutaj Ogólnopolskie Zawody Sportowo-Pożarnicze Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych oraz Krajowe Zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych.

Zawody przeprowadzane będą na Stadionie KS Kalwarianka. Weźmie z nich

Międzynarodowej Olimpiady Strażackiej CTIF MDP w 2024 roku. W zawodach

W Krajowych Zawodach Ochotniczych Straży Pożarnych (26 sierpnia) rywalizować będą najlepsze kobiece drużyny pożarnicze oraz drużyny męskie OSP z poszczególnych województw oraz zwycięzcy poprzednich zawodów szczebla krajowego. Zawody są zwieńczeniem czteroletniego cyklu, w którym udział bierze ponad 100 tysięcy członków OSP. To największe i najważniejsze zawody realizowane w środowisku ochotniczych straży pożarnych w kraju. Zawody sportowo-pożarnicze są stałym elementem wyszkolenia zarówno dorosłych członków Ochotniczych Straży Pożarnych, jak i członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Kurier Małopolski Zachodniej objął patronat nad zawodami.

uczestniczą w nich udział prawie 80 drużyn, kobiecych i męskich, z całego kraju.

W pierwsze dwa dni (23-24 sierpnia) rywalizowały będą drużyny młodzieżowe. Zawody będą eliminacjami do

wezmą udział m.in. drużyny dziewcząt i chłopców z Przytkowic. Dziewczęca drużyna z Przytkowic będzie broniła pierwszego miejsca zdobytego dwa lata temu (zawody odbywają się co dwa lata).

II Festiwal Ogórka w Kalwarii Zebrzydowskiej

To już powoli staje się tradycją. Za sprawą Stowarzyszenia im. Św. Jana Pawła II Patrona Kalwarii Zebrzydowskiej 26 i 27 sierpnia odbędzie się II Festiwal Ogórka Kalwaryjskiego. Rok temu pomysł na organizację Festiwalu spotkał się z bardzo dobrym przyjęciem.

Swego rodzaju tradycją jest też termin organizacji Festiwalu Ogórka: to ostatni weekend sierpnia, tydzień po Uroczystościach Odpuستowych Wniebowzięcia Matki Bożej organizowanych przez Sanktuarium OO. Bernardynów.

skonała promocja naszego regionu i tradycji z której jesteśmy dumni – mówi Tomasz Baluś, prezes Stowarzyszenia. Organizatorzy zaprosili do Kalwarii znanych i lubianych wykonawców. W sobotę gwiazdą dnia będzie

wszelkie możliwe sposoby. W tym dniu zorganizowane zostaną konkursy dla kół gospodyń wiejskich. Nie zabraknie też atrakcji dla dzieci. Pomyślano o atrakcji dla aktywnych sportowo: będzie okazja potrenować na bieżni z MEZO, który ostatnio postawił na rozwój sportowy i motywuje do aktywności fizycznej.

Przypomnijmy, że przydomek kalwarian "Ogórcorz" wziął się od kiszonych ogórków sprzedawanych na placu Rajskim przed Sanktuarium pasyjno-maryjnym i na samych drózkach kalwaryjskich. Istniała tradycja, że każdy, kto do niego pielgrzymował, powinien ich skosztować. O przydomku „ogórcorze” wspomniął Jan Paweł II w czasie pamiętnego spotkania w Wadowicach w roku 1999. Pozdrawiając pielgrzymów z sąsiednich dekanatów powiedział: *Wszyscyśmy razem chodziliśmy do gimnazjum. Z Andrychowa jedna grupa, z Zatora druga grupa, z Kalwarii trzecia grupa. Nazywali kalwarian ogórcorzami, wadowiczian flacorzami, a żywczan szczupakami. Sam smak.*

Głównym organizatorem Festiwalu jest Stowarzyszenie Św. Jana Pawła II Patrona Kalwarii Zebrzydowskiej, głównym partnerem Gmina Kalwaria Zebrzydowska.

W tym roku Festiwal odbędzie się 26-27 sierpnia. Podobnie jak poprzednio wydarzenie zostanie zorganizowane na stadionie MKS Kalwarianka.

– Cieszę się, że udało nam się tak wszystko pospinać by i w tym roku Festiwal Ogórka Kalwaryjskiego mógł się odbyć. Przed rokiem po zakończeniu naszego wydarzenia usłyszeliśmy bardzo dużo pozytywnych opinii, a najczęstszym pytaniem było to, czy za rok też będzie? No i jest! Wraz z ekipą ze Stowarzyszenia będziemy się starać aby Festiwal Ogórka z każdym rokiem się rozwijał. To do-

Kordian, którego góralska i biesiadna muzyka ma sporą rzeszę fanów. W niedzielę zaprezentuje się wykonawca, którego nie trzeba specjalnie przedstawiać – Mezo. Sobotni (26 sierpnia) koncert Kordiana zaplanowany jest na godz. 17:00. Po nim organizatorzy zapraszają na festyn. Na scenie wystąpi DJ Robertus i znana lokalna kapela „Pokusa”. Nie zabraknie degustacji ogórków kalwaryjskich, będą też potrawy z grilla i okazja do wspólnego biesiadowania. Także w niedzielę, od 17.00, będzie okazja by degustować kalwaryjskie ogórki na

Spadające perseidy, czyli noc na stadionie

Od kiedy przy Szkole w Sułkowicach-Bolęcinie powstało Szkolne Obserwatorium Astronomiczne, zaskakiwani jesteśmy kolejnymi pomysłami na popularyzację astronomii. Tym razem ekipa obserwatorium zaprosiła mieszkańców regionu na... stadion. Wszystko za sprawą perseidów, których widok podczas Nocy Perseidów wielokrotnie wywoływał wśród uczestników głośne „wow”.

Któż z nas nie lubi oglądać spadających gwiazd. W ostatnich dniach mamy do tego dobrą okazję.

Noc Perseidów. W zeszłym roku wspólne obserwacje prowadzone były z andrychowskiego Rynku. W tym

nie, pomysłodawca imprezy. Zanim jednak spora grupa uczestników Nocy Perseidów pochłonięta została obserwacją nieba, Barbara Handzlik, doktorantka z Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, opowiedziała o tym czym są meteory i jak je obserwować. Po prezentacji Sebastian Kurowski opowiedział o obiektach, które można było dostrzec na bezchmurnym niebie. Były też teleskopy, przez które chętni mogli dokładniej obejrzyć kosmiczne obiekty.

„Spadające” z nieba obiekty, to jednak nie gwiazdy, a perseidy – jeden z najbardziej regularnych rojów meteorów, którego orbita przecina się każdego roku z ziemską między 17 lipca a 24 sierpnia. Maksimum roju obserwuje się pomiędzy 12 i 13 sierpnia.

I właśnie w nocy z 12 na 13 sierpnia Szkolne Obserwatorium Astronomiczne w Sułkowicach-Bolęcinie w gminie Andrychów zorganizowało już drugą

pasjonaci astronomii spod Andrychowa zaprosili na... stadion Znicza w Sułkowicach-Bolęcinie. Dlaczego akurat tam? – *Mamy tutaj dużo przestrzeni, aby każdy w dobrych warunkach mógł prowadzić obserwacje. Przede wszystkim jednak tutaj, na uboczu, nie mamy zbyt wielu świateł, które przeszkadzają w obserwacji nieba – mówi Zbigniew Grabowski, dyrektor Zespołu Szkół Samorządowych w Sułkowicach-Bolę-*

Najważniejsze tej nocy były jednak perseidy. Za każdym razem, gdy się pojawiały uczestnicy witali je głośnym „wow”. W Sułkowicach-Bolęcinie tej nocy można było ten okrzyk usłyszeć wielokrotnie. Choć okres najlepszej widoczności perseidów w tym roku już minął, obiekty te można zaobserwować na niebie jeszcze przez kilka dni, do czego gorąco zachęcamy.

II Festiwal Ogórka Kalwaryjskiego

26-27 sierpnia

Sobota 26 sierpnia

17:00

Kordian

19:00

FESTYN

z Zespołem "Pokusa"
DJ Robertus
wspólne biesiadowanie
degustacja ogórków
Potrawy z grilla

Niedziela 27 sierpnia

17:00

degustacja ogórków
promocja dań z ogórka
pokazy kulinarne KGW
atrakcje dla dzieci
trening z MEZO
muzyka

20:00

MEZO

Organizator: Partner główny: Partnerzy: Patronaty medialne:

Wydarzyło się kiedyś

Galary na Przemszy i Wiśle

Okolo 1860 roku po Przemszy i Wiśle pływało ponad 200 galarów. Największe zabierały nawet 70 ton węgla. Pływały od Mysłowic do Krakowa, a niektóre dalej - aż do Gdańska. Na obu rzekach można też było zobaczyć statki wycieczkowe i barki. Największa z nich - jednostka o nazwie „Katowice” miała aż 33 metry długości i zbudowana została w stoczni w Mysłowicach - w pobliżu tzw. Trójkąta Trzech Cesarzy u zbiegu Czarnej i Białej Przemszy.

Zegluga towarowa na Górnej Wiśle i Przemszy rozpoczęła się jeszcze w XVIII wieku. Jej napę-

znajdował się w Chełmie Śląskim, na prawym brzegu Przemszy na wysokości Chełmka.

sze samochody ciężarowe mają obecnie ładowność 24 ton! W okresie rozkwitu transportu wodnego

Wraz z postępem techniki na naszych rzekach pojawiły się również inne statki, głównie napędzane parą holowniki, które ciągnęły galary w górę rzek. Osobą, która znacząco wpłynęła na rozwój transportu rzeczno-ego na tym terenie był Andrzej Sapok. Pochodzący z rodziny o żeglarskich tradycjach Sapok rozpoczął swoją działalność na Przemszy i Wiśle po tym, jak w 1921 roku jego rodzina wieś - leżąca nad Odrą Malnia - znalazła się w granicach Niemiec. Stocznia Sapoka wybudowała wiele statków, w większości barek, które transportowały śląski węgiel nie tylko do Krakowa, ale nawet do Gdańska. Największym ze statków wybudowanych w stoczni Sapoka były „Katowice” - jednostka, która miała aż 33 metry długości. Rozwój transportu rzeczno-ego na naszym terenie zahamowany został przez wybuch wojny. Galary spławiające węgiel zniknęły ostatecznie w 1957 roku, gdy wybudowano stopień wodny na Wiśle w Łączanach.

Jarosław Zięba

Galar z węglem na Górnej Wiśle. Zdjęcie z roku 1932.

dem był rozwój przemysłu, szczególnie górnictwa, na Górnym Śląsku. Przede wszystkim spławiano wtedy węgiel. Na Przemszy szlak zaczynał się u zbiegu Czarnej i Białej Przemszy, czyli w miejscu, które dziś nazywane jest Trójkątem Trzech Cesarzy. Jeden z portów załadunkowych

Większość jednostek pływających w XIX wieku stanowiły galary - drewniane, płaskodenne łodzie, których długość wahała się od 15 do 24 metrów, zaś szerokość - od 4 do 9 metrów. Jednorazowo galary mogły przewieźć 40 ton węgla, a największe jednostki nawet 70 (najwię-

po Przemszy i Wiśle między Oświęcimiem a Krakowem pływało nawet 200 galarów. Co ciekawe, niektórych z nich (tych mniejszych) nie opłacało się transportować w górę rzeki. Po zakończeniu transportu były więc rozbiierane i sprzedawane jako drewno.

Cudze chwalicie...

Drewniany kościół w Jawiszowicach

Zapraszamy do odwiedzenia kolejnej perełki drewnianej architektury sakralnej w naszym regionie: kościoła świętego Marcina w Jawiszowicach.

Świątynie w obecnym kształcie zbudowano w 1692 r. na miejscu spalonego wcześniejszego kościoła z 1511 r. Kościół ma konstrukcję zrębową, jest jednonawowy. Pokryty jest

ołtarze boczne wykonano w XIX w. Warto też zwrócić uwagę na belkę tęczową pomiędzy nawą i prezbiterium, na której umieszczony jest barokowy krucyfiks oraz posągi.

gontem. Kościół otoczony jest zamkniętymi podcieniami, które w dawnych wiekach służyły za schronienie wiernym przybyłym z odległych miejsc na niedzielną mszę już dzień wcześniej (stąd potoczna nazwa podcieni - soboty). We wnętrzu znajdują się trzy ołtarze. Ołtarz główny pochodzi z ok. 1700 r., natomiast neogotyckie

Najstarszym elementem wyposażenia kościoła jest - znajdująca się w prezbiterium - pieta wykonana około 1370 roku. Zabytek zachował się do naszych czasów w przydrożnej kapliczce na Olszynach, jednak po odkryciu jego wartości przez naukowców, został zabezpieczony i przeniesiony do wnętrza kościoła.

Skuteczna ambasador Małopolski Zachodniej

(dokończenie ze strony 5)

- Jednym z najważniejszych dla mieszkańców tematów jest rozwój dróg. Województwo uczestniczy w projektowaniu i budowie m.in. obwodnicy Zatora i Brzeszcz.

- Jeśli chodzi o Zator, to w tej kadencji udało się nam zrealizować obwodnicę Podolsza. A nie była to łatwa sprawa. Udało mi się przekonać marszałka Łukasza Smółkę, aby zamknąć przetarg z pierwszym wykonawcą i przyspieszyć termin realizacji poprzez wyłonienie nowej firmy. Działanie to zakończyło się sukcesem i już ponad rok kierowcy mogą korzystać z tej drogi.

Teraz zaczynamy remont mostu w Jankowicach, co jest sporym osiągnięciem, bo realizowane są remonty 3 mostów w całej Małopolsce. To ważna inwestycja dla Zatorszczyzny i całego regionu.

Myślimy też o obwodnicy Jankowic, czyli fragmencie drogi za Podolszem w kierunku Babic. Kręta, wąska droga nie daje odpowied-

niej przepustowości i jest uciążliwa dla mieszkańców. Jeśli pozostanę na kolejną kadencję, to będę mocno zabiegała o realizację tego zadania. Natomiast kwestia odcinka obwodnicy Zatora od Energylandii w kierunku Wadowic to inwestycja Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Coraz konkretniej wyglądają perspektywy budowy obwodnicy Brzeszcz. To będą prawie 4 kilometry zupełnie nowej trasy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 933. Uzgodniony już został dokładny przebieg drogi, prowadzone są prace przygotowawcze, a do realizacji planujemy przystąpić w roku 2025. Koszty szacuje się na 66 milionów, z czego prawie 40 milionów złotych pochodzi będzie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Jak wszystko przebiegało będzie zgodnie z planem, nowym odcinkiem kierowcy będą mogli jeździć w 2027 roku.

Muszę w tym miejscu także wspomnieć o dwóch jeszcze bardzo ważnych kwestiach.

Inwestycją o olbrzymim znaczeniu dla Oświęcimia i naszego całego regionu jest przecież ekspresowa droga S1, która powstaje

na naszych oczach wraz z trzecim mostem na Sole. Można powiedzieć, że ta inwestycja to dzisiaj klucz do rozwoju gospodarczego

Iwona Gibas z Marszałkiem Województwa Małopolskiego Witoldem Kozłowskim podczas podpisania umowy na opracowanie projektu budowlanego i wykonawczego obwodnicy Brzeszcz.

Oświęcimia. Powstaje ona dzięki determinacji Pani Beaty Szydło i Ministra Andrzeja Adamczyka. Tak samo jak nowy dworzec kolejowy w Oświęcimiu, czy cały tak konsekwentnie realizowany w ostatnich latach intensywny rozwój i modernizacja sieci kolejowej. W ten rozwój połączyć i ich modernizację włącza się bardzo mocno samorząd Małopolski.

- Przenieśmy się w inną część naszego regionu. Kiedy możemy liczyć na kolejne odcinki VeloSkawa? Rowerzyści z zazdrością patrzą na VeloDunajec w okolicach Czorsztyna i chciałiby podobne trasy mieć nad Jeziorem Mucharskim.

- VeloSkawa to część projektu VeloMałopolska, który cieszy się bardzo dużą popularnością. Najbardziej znana jest chyba wspomniana trasa VeloDunajec. Dla nas to ważny element rozwoju turystyki w Małopolsce. Z 1000 km dróg rowerowych zaplanowanych w ramach VeloMałopolska, mamy już dostępnych ponad 600 km. Pozostałe 400 to między innymi VeloSkawa, która jest w realizacji.

W toku jest budowa mostku na Ponikiewce oraz odcinka, dzięki któremu dojedziemy od Wadowic na koronę zapory w Świnnej Porębie. Ta część trasy zakończona zostanie jeszcze w tym roku. Zaawansowany jest także projekt odcinka między Wadowicami a Zatorem. Będę chciała, aby w przyszłorocznym budżecie zapewnić już pierwsze środki na realizację tego fragmentu VeloSkawa.

- Dziękuję za rozmowę.
- Dziękuję.

Dietetyczna walka płci

Kobieta kontra mężczyzna – od wieków toczy się wojna między płciami. Kto silniejszy, kto mądrzejszy, kto bardziej zaradny. W wielu względach się różnimy, ale też występują między nami podobieństwa. A jak wygląda sprawa z zaleceniami dietetycznymi? Czy znacząco różnią się te dla kobiet i mężczyzn? Wbrew pozorom nie ma zbyt wielu różnic w podejściu do zdrowego odżywiania u pań i panów.

Największa różnica polega na tym, że w zależności od płci mamy różne zapotrzebowanie energetyczne. Mówiąc prosto: mężczyźni powinni dostarczać z pożywieniem większej ilości kilokalorii.

Zapotrzebowanie dla mężczyzn w wieku 30-65 lat o umiarkowanej aktywności fizycznej waha się między 2600 a 3000 kcal, a dla kobiet o podobnej aktywności fizycznej i w tym samym wieku między 2000 a 2500 kcal. Różnica ta wiąże się z większą zawartością w ciele mężczyzn beztłuszczowej masy ciała (między innymi tkanki mięśniowej), na której utrzymanie organizm zużywa więcej energii.

Biorąc pod uwagę to, że białko powinno stanowić 10-20% dziennego zapotrzebowania kalorycznego, tłuszcze około 30%, w resztę węglowodany, zapotrzebowanie na te składniki również będzie większe u mężczyzn.

Różnicę dostrzeżemy na pewno w zapotrzebowaniu na kwasy DHA w ciąży i w czasie karmienia piersią. Kobiety będące w tym okresie powinny spożywać dodatkowe 100-200mg DHA na dobę. Możemy oczywiście uzupełnić te kwasy tłuszczowe suplementując je w tabletkach, możemy również przynajmniej ich część dostarczyć z pożywieniem. Głównym ich źródłem są ryby (łosoś, pstrąg tęczowy czy makrela).

Kiedy jesteśmy w temacie tłuszczu, powinniśmy zwrócić uwagę na to, że mężczyźni po 30-40 roku

życia mają większe prawdopodobieństwo zapadania na choroby układu sercowo-naczyniowego. W związku

z tym powinni oni bacznie przyglądać się zarówno ilości spożywanego tłuszczu, jak i jego jakości. Aby zapobiegać występowaniu hipercholesterolemii, zawałów i chorób wieńcowej serca powinni oni ograniczyć do minimum spożycie nasyconych kwasów tłuszczowych, czyli tych pochodzenia zwierzęcego (masło, śmietana,

smalec, boczek, tłuste mięsa) i cholesterolu, a zwiększyć spożycie nienasyconych kwasów tłuszczowych, po-

Rubryka redagowana we współpracy z **Poradnią Dietetyczną „Dieta i My”** www.dietaimy.pl

chodzących z płynnych olejów roślinnych, orzechów, awokado czy ryb.

Zapotrzebowanie na błonnik pokarmowy jest takie samo u mężczyzn i kobiet. Może kobiety częściej skarżą się na uporczywe zaparcia, w których regulowaniu ogromną rolę odgrywa ten składnik, jednak ryzyko za-

wego są identyczne i wynosi około 25g/ dobę.

Zapotrzebowanie na witaminy jest bardzo podobne u obu płci.

Jeśli chodzi o składniki mineralne, to znacząca różnica występuje w zapotrzebowaniu na żelazo, które jest zdecydowanie wyższe

u kobiet. Jest to niewątpliwie związane z cyklem miesięcznym i comiesięcznymi utratami krwi w czasie menstruacji. Zapotrzebowanie na ten składnik u mężczyzn wynosi 10 mg/ dobę, a u kobiet 18. Jeszcze większą różnicę widzimy w zapotrzebowaniu u kobiet w ciąży (27mg). Ciekawostką może być fakt, że zapotrzebowanie na żelazo maleje u kobiet karmiących piersią. Często nie występuje u nich miesięczka, przez co straty żelaza są mniejsze, więc i zapotrzebowanie maleje. Dobrymi źródłami żelaza w diecie będą mięso, głównie wołowina, podroby (wątróbka), a także jaja, szpinak, natka pietruszki i rośliny strączkowe. Warto zapamiętać, że żelazo wchłania się lepiej w towarzystwie witaminy C, przez co warto do dania z dużą zawartością żelaza dołożyć na przykład surówkę z czerwoną papryką i natką pietruszki.

Składnikiem, na który warto zwrócić uwagę w diecie mężczyzn jest również niewątpliwie cynk. Zapotrzebowanie na ten składnik u panów wynosi 11mg, a u kobiet 8mg/ dobę. Zapotrzebowanie na ten składnik jest najwyższe u kobiet karmiących piersią (12mg/ dobę). Może zaciekać was fakt, że cynk wpływa na metabolizm alkoholu. Kiedy więc chcemy uniknąć złego samopoczucia następnego dnia po imprezie, może warto zadbać o odpowiednią podaż cynku. Znajdziemy go w mięsie, kaszy gryczanej i serze żółtym. Cynk w połączeniu z selenem działa także pozytywnie na zdrowie kobiet, wzmacniając skórę, włosy i paznokcie.

Ważną różnicą w zapotrzebowaniu ze względu na płeć jest zapotrzebowanie na jod. W okresie karmienia piersią zapotrzebowanie u kobiet jest prawie dwu-

krotnie wyższe niż u mężczyzn. Warto także w diecie kobiet zwrócić uwagę na pokarmy zawierające fitoestrogeny (głównie soja i inne strączki) oraz antyoksydanty (maliny, borówki, truskawki, buraki, jarmuż, cynamon, kurkuma), które spowalniają procesy starzenia i wspomagają kondycję skóry.

Kobiety i mężczyźni różnią się także pod względem zapotrzebowania na płyny. Według norm żywienia u mężczyzn wynosi ono 2500ml, a u kobiet 2000ml (wliczając płyny zawarte w zupach). Zapotrzebowanie to zmienia się oczywiście, kiedy jest upalnie lub kiedy uprawiamy sport. Jest także wyższe u osób z nadwagą i otyłością.

Co warto zapamiętać na koniec tego artykułu?

Kobiety powinny zwrócić szczególną uwagę na podaż:

- żelaza,
- cynku, selenu,
- błonnika pokarmowego,
- antyoksydantów,
- fitoestrogenów,
- odpowiednie nawodnienie.

Mężczyźni powinni zwrócić uwagę na:

- selen,
- nienasycone kwasy tłuszczowe,
- ograniczenie soli ze względu na większe ryzyko nadciśnienia tętniczego

Jak widzisz niewiele jest różnic w oficjalnych zaleceniach ekspertów w temacie żywienia kobiet i mężczyzn. Może zatem zamiast toczyć odwieczną walkę płci zadamy po prostu o zdrowe i smaczne odżywianie?

Marta Tobczyk

Bibliografia
Jarosz M., Rychlik E., Stoś K., Charzewska J. *Normy żywienia dla populacji Polski i ich zastosowanie*, PZH, 2020.

Reklama

TO jest miejsce na Twoją reklamę!

duży nakład
szeroki zasięg
atrakcyjne ceny

606 767 669
marketing@KurierMZ.pl

Dieta i My
PORADNIA DIETETYCZNA

Zadzwoń 513 691 529

Osiek
Dieta i MY
Kościelna 1

Wadowice
Centrum Medyczne
HAN-MEDICA,
Matki Bożej Fatimskiej 94

Kęty
Centrum Medicus
ul. Żwirki i Wigury 2b

www.DietaiMy.pl, e-mail: poradnia@DietaiMy.pl

Mistrzostwa Polski LZS do lat 15

Nasze zespoły najlepsze w kraju

AKF Wisła Brzeźnica w kategorii dziewcząt i MKS Kalwarianka Kalwaria Zebrzydowska wśród chłopców zdobyły tytuły mistrzostw Polski Zrzeszenia LZS do lat 15 podczas turniejów rozegranych pod hasłem „Piłkarska kadra czeka”.

Najlepsze dziewczęce drużyny LZS do lat 15 rywalizowały w Zamościu między 17 a 20 lipca. W turnieju zagrało 11 zespołów reprezentujących poszczególne województwa. W fazie grupowej zawodniczki Wisły Brzeźnica wygrały wszystkie mecze, pokonując m.in. bardzo groźny zespół Me-

W fazie play-off drużyna z naszego regionu wygrała kolejno z Orłem Moszczeni- ca (woj. śląskie) 5:0 i Wikęd GOSRiT Luzino (woj. pomorskie) 2:1.

W finale Kalwarianka spotkała się z zespołem Polonii Środa Wielkopolska, z którym wygrała już w fazie grupowej. Tym razem

Żurek Dominik, Opałka Kacper, Książek Kacper, Miłowski Wojtek, Oramus Oliwier, Stopa Dominik, Profic Mikołaj, Szafran Franek, Filippek Szymek, Traczyk Szymek, Ryłko Wiktor, Kufłowski Franek, Pilch Igor, Kosik Eryk, Polak Michał, trener: Witold Stokłosa.

dyka Konin 2:1. Wygranie grupy dało dziewczętom z Brzeźnicy awans do półfinału, w którym przeciwnikiem był reprezentujący województwo łódzkie zespół LUKS Astoria Szczerców Junior. Wisła pewnie wygrała to starcie 6:0.

W finale AFK Wisła pokonała UKKS Katowice 5:1. Bramki dla Małopolanek strzeliły: Marysia Płonka – 2, Dominika Skibińska, Sonia Żurek i Natalii Skrok. W całym turnieju Wisła strzeliła 21 goli tracąc za ledwie dwa. Najlepszą zawodniczką turnieju wybrana została Natalia Skrok.

W tym samym czasie chłopcy rywalizowali w Ostródzie. W turnieju udział wzięło 13 zespołów. W fazie grupowej MKS Kalwarianka pokonała Polonię Środa Wielkopolska 1:0 i LKS Promień Mońki z woj. podlaskiego 7:1 awansując do ćwierćfinału.

w meczu padł bezbramkowy remis, a o losach mistrzostwa zdecydowały rzuty karne. Te lepiej wykonowali zawodnicy z naszego regionu wygrywając 3:2. Decydującą bramkę z „jedenastki” strzelił Franciszek Szafran. Tym samym MKS Kalwarianka wygrała turniej zdobywając tytuł mistrzów Polski Zrzeszenia LZS do lat 15.

Skład AFK Wisła Brzeźnica: Maja Becker, Nikola Drabczyk, Martyna Górecka, Natalia Kazana, Milena Koczur, Alicja Kołodziejka, Gabriela Łakoma, Emilia Marszałek, Judyta Mizera, Karolina Nowak, Klaudia Nowak, Maria Płonka, Lena Romanowska, Dominika Skibińska, Wiktoria Skorupa, Natalia Skrok i Sonia Żurek, trener: Zuzanna Pokorniak.

Skład MKS Kalwarianka: Szafranec Patryk, Wieczorek Jarek, Oliwia Oliwier,

Oświęcimianka mistrzynią świata!

Oświęcimianka Dominika Ocylok została drużynową mistrzynią świata w brydżu sportowym do lat 26. Zawody rozegrane zostały na początku sierpnia w holenderskim Veldhoven. Startowało 12 najlepszych zespołów z całego świata.

Dominika Ocylok swoją przygodę z brydżem sportowym zaczynała w oświęcimskim UKS Joker na początku gimnazjum. Pod okiem tutejszego trenera Macieja Janeczko trenowa-

ła aż do ukończenia szkoły średniej. Swoją przygodę z brydżem kontynuowała w Katowicach, gdzie podjęła studia.

o medale. W decydujących spotkaniach Polki pokonały Anglię, Norwegię i – w finale – Francję.

W drużynowych mistrzostwach świata w Holandii Dominika Ocylok wystąpiła w żeńskim zespole do lat 26. W każdym meczu w drużynie występują dwie

parę, trzecia jest rezerwową. Polki rywalizowały z 12 najlepszymi drużynami świata. Najpierw drużyny grały systemem „każda z każdą”, a potem osiem najlepszych rywalizowało

o medale. W decydujących spotkaniach Polki pokonały Anglię, Norwegię i – w finale – Francję.

– Było to dla mnie spore wyzwanie. Od pięciu do ośmiu godzin intensywnego myślenia dziennie przez wiele dni to spory wysiłek. Przygotowywałyśmy się na to z partnerką od ponad roku i udało się

zadaniu sprostać – cieszy się Dominika Ocylok. Trening obejmował zajęcia indywidualne, z partnerką, analizę gier oraz ćwiczenia mentalne. – Trening mentalny był bardzo istotnym elementem. Ostatnie miesiące ćwiczeń pozwoliły mi na to, że nawet po kilku godzinach siedzenia przy stole mogłam na chłodno podejmować decyzje – opowiada Ocylok. Choć wydaje się, że w brydżu sportowym wysiłek fizyczny nie jest ważny, mistrzyni świata codziennie podczas zawodów ćwiczyła na siłowni lub basenie – Te ćwiczenia były ważne, aby utrzymać organizm w dobrej formie – podkreśla Ocylok.

Udany występ w Holandii był zwieńczeniem juniorskich startów Dominiki. W związku z ukończeniem wieku juniorskiego zawodniczka przejdzie do kategorii open. Nie będzie to jednak dla niej nowość, od kilku lat próbuje już sił ze starszymi zawodnikami. Występy brydżowe będzie łączyła z pracą lekarza, gdyż z powodzeniem ukończyła studia medyczne.

Pucharowe potyczki

Na lokalnych boiskach trwają rozgrywki Pucharu Polski. Znała jest już większość półfinalistów na poziomie podokręgów.

W podokręgu oświęcimskim nie było niespodzianek i do półfinałów awansowały zespoły z IV i V ligi. LKS Jawiszowice wygrał 5:0 z Brzezią Osiek, KS Chełmek 5:2 ze Strażakiem Rajsko, a Niwa Nowa Wieś 3:1 z Górnikiem Brzeszcze.

Unia Oświęcim dopiero po rzutach karnych wygrała z LKS-em Gorzów. W regulaminowym czasie było 0:0. W półfinałach, które rozegrane zostaną we wrześniu Niwa zagra z Unią, a KS Chełmek z LKS-em Jawiszowice.

W podokręgu Wadowice Beskid Andrychów pokonał 3:2 Kalwariankę, a Tempo Biała 3:0 wygrało z Narozem Juszczyń. W pozostałych meczach spotkają się Żuraw Krzeszów z Orłem Ryczów i Relaks Wysoka ze Skawą Wadowice.

Reklama

WALECZNY.PL

Bądź lepszą wersją siebie

Oficjalny dystrybutor produktów marki Green Hill®

KUPUJ ONLINE SPRZĘT DO SPORTÓW WALKI MARKI GREEN HILL®

JUDO BOKS SAMBO MMA BJJ TAEKWONDO KARATE

BLUE SPORT

PEŁNA OFERTA NA WWW.BLUESPORT.PL

RATY
0%

4949zł
rata 10x494,90zł ~~5499zł~~

ROWER ELEKTRYCZNY ECOBIKE BASIC
ROZMIAR KOŁA - 28", SILNIK - BAFANG TYŁ, BATERIA - 8,7 AH

RATY
0%

5939zł
rata 10x593,90zł ~~6599zł~~

ROWER ELEKTRYCZNY ECOBIKE EVEN
ROZMIAR KOŁA - 20", SILNIK - BAFANG, BATERIA - 11,6 AH

RATY
0%

5499zł
rata 10x549,90zł ~~6499zł~~

ROWER ELEKTRYCZNY KROSS TRANS
ROZMIAR KOŁA - 28", SILNIK - BAFANG TYŁ, BATERIA - 14 AH

RATY
0%

4799zł
rata 10x479,90zł ~~5799zł~~

ROWER ELEKTRYCZNY KROSS HEXAGON
ROZMIAR KOŁA - 28", SILNIK - BAFANG TYŁ, BATERIA - 14,5 AH

RATY
0%

11999zł
rata 10x1199,90zł ~~13999zł~~

ROWER ELEKTRYCZNY KELLYS TYGON
ROZMIAR KOŁA - 29", SILNIK - PANASONIC, BATERIA - 20 AH

RATY
0%

15999zł
rata 10x1599,90zł ~~18999zł~~

ROWER ELEKTRYCZNY KELLYS THEOS I 50
ROZMIAR KOŁA - 29", SILNIK - SHIMANO, BATERIA - 17,5AH

*OFERTA WAŻNA DO 30.09 LUB DO WYCZERPIANIA ZAPASÓW

📍 Blue Sport Wadowice ul. Legionów 24, tel: 502 506 012

📍 Blue Sport Grojec ul. Beskidzka 59, tel: 33 8420 758